

59964

D

25

DUHOVNO ŽIVLJENJE

LETNIK XXXVII
FEBRUAR 1970

LA VIDA
ESPIRITUAL

La acción del papado por la paz

El Cardenal Cicognani, ex-secretario de estado de Pavlo VI, clausuró los trabajos de la Jornada "Nuevas fronteras del internacionalismo" con un discurso sobre la obra del Papado en favor de la paz y de la fraternidad de los pueblos.

En particular, el cardenal evocó la incansable actividad de Juan XXIII y de Pablo VI en favor de las organizaciones internacionales, encaminadas a promover iniciativas de paz para el desarrollo de los pueblos.

Refiriéndose al Papa Juan, el cardenal Cicognani recordó que su enseñanza de Pastor está consignada sobre todo esta última encíclica —dijo— Juan XXIII proponía una paz en las encíclicas *Mater et Magistra* y *Pacem in terris*. En para todas las naciones fundada sobre la verdal, la justicia, el amor y la libertad. La Encíclica fue recibida oficialmente por la ONU como un alto documento inspirador de paz para los hombres de buena voluntad.

Toda la obra apostólica de Pabla VI, observó a continuación el cardenal, está señalada por un anhelo ardiente, un ansia incontenible de paz. Los viajes del Papa han introducido en la actuación en favor de la paz, un dinamismo nuevo, un testimonio de compromiso y de abnegación personal, que es sello de nobleza en un servicio ofrecido con una presencia espiritual libre de poder mundano y convincente en su misma humilde disponibilidal.

Los dos pontífices Juan y Pablo —añadió Cicognani— se hallan asociados en el acontecimiento histórico de nuestro tiempo: el Concilio Vaticano II. En la Constitución pastoral sobre la Iglesia y el mundo, *Gaudium et spes*, se reproduce ampliamente la enseñanza del magisterio de acuerdo con el mensaje divino de paz, que la Iglesia posee desde hace dos mil años y que recuerda sonstantemente a los hombres.

duhovno življenje

UVODNIK	Nova pomlad tudi pri tisku	66
SODOBNA VPRAŠANJA	Bilanca Cerkve po koncilu	68
	Kritika v Cerkvi	68
	Pavel VI. ob dnevu miru v letu 1970	75
	Ponesrečena fotografija	119
BOGOSLUŽJE	Pomembnost nedelje — po njenih imenih ..	82
	Za postni čas	91
	Molitev in tisti, ki trpe	94
	Testament apostola Lat. Amerik	128
RAZNA VPRAŠANJA	Razgovor z izs. duhovnikom V. žakljem	72
	Služabnica Natalija Savišna	80
	Ob mejah življenja	86
	Nekaj o hinduizmu	92
	Nekaj podatkov o Pavlu VI.	114
V DRUŽINI	Ali je post zastarel?	96
	Ali svoje otroke kaznujete?	97
	5 minut kramljanja	99
	Smisel in moč mladim napram... ..	100
	Preti nama ločitev	101
ZA MLADINO	Počitnice	103
	Ljubezen spomladi	104
	Kako je s slabimi nagnjenji	106
	Na plaži	127
ROMAN	Ribičeve sandale	107
NOVICE	Slovenci po svetu	121
	Med nami v Argentini	122
	Svetovne novice	124
	Novice iz Slovenije	126

Nova pomlad tudi po tisku

Statistike Organizacije združenih narodov pravijo, da je danes na svetu več kot tri milijarde ljudi. Med to ogromno množico je skoraj polovica takih, ki ne znajo brati in pisati. Ostali del človeštva pa tisk kar obsipava. Dnevno izide osem tisoč dnevnikov v nakladi 300 milijonov. Če temu dodamo še 22 tisoč revij, ki tedensko ali vsaj mesečno izhajajo v 200 milijonih izvodih, dobimo številko 30.000 raznih listov v 500 milijonih izvodov.

Cerkev ob vsem tem dogajanju ni mogla molčati. Na II. vesoljnem cerkvenem zboru je jasno spregovorila. Izdala je odlok o družbenih občilih, med katere spadajo zlasti tisk, film, radio, televizija in gledališče. Ta odlok mora postati pot vsem katoličanom.

V odloku najprej ugotavlja, da morejo biti družbena občila velika korist ali ogromna poguba. Tako le pravi: „Mati Cerkev dobro ve, da morejo ta sredstva, če jih prav uporabljamo, zelo koristiti človeškemu rodu, saj so namenjena razvedrilu in izobrazbi, služijo pa tudi za širjenje božjega kraljestva. Ve pa tudi, da jih morejo ljudje uporabljati v nasprotju s Stvarnikovo voljo in jih obračati v lastno pogubo.“

Ker so družbena občila sredstva prenašanja idej in misli, se jih je Cerkev dolžna posluževati. V odloku beremo: „Cerkev ima po naravi pravico, da vsako teh sredstev uporablja in ima v svoji lasti, kolikor je potrebno in koristno za

krščansko vzgojo in v zveličanje duš. Sveti pastirji pa so dolžni, vernike tako poučevati in voditi, da bodo tudi s pomočjo teh sredstev dosegli zveličanje in popolnost zase in za vso človeško družbo.“

V drugem poglavju omenjenega odloka beremo: „Vsi otroci Cerkve naj se enodušno in načrtno trudijo, da bodo družbena občila brez odlašanja in kar z največjo prizadevnostjo in uspešno uporabljali v mnogovrstnem apostolatu, v skladu z zahtevami razmer in časa. „Najprej je treba podpirati dober tisk. Da bodo pa bravci res prežeti s krščanskim duhom, je treba začeti tudi z izrazito katoliškim tiskom in ga širiti. Izdaja naj se očitno s tem namenom, da oblikuje, utrjuje in širi javno mnenje, ki bo v skladu z naravnim pravom, katoliškim naukom in zapovedmi, pa naj dobi pobudo za izhajanje in naj bo odvisno neposredno od same cerkvene oblasti ali od katoličanov. Novice iz življenja Cerkve naj širi in prav razlaga. Vernike je treba opozarjati, naj verski tisk berejo in ga širijo, da si bodo mogli o vseh dogodkih ustvariti krščansko sodbo.“

*

Katoliški svet je z velikim veseljem sprejel te koncilске sklepe. Tudi na področju tiska vstaja nova pomlad.

Pojdimo s časom! Širimo slovenski verski tisk v tujini. Berimo ga! Poravnajmo naročnino! Podprimo ga na celi črti!

A. S.

BILANCA CERKVE PO KONCILU

Mons. L. A. Elchinger, škof v Strasburgu, je v listu „Napredujoča Cerkev“, avgust-sept. 1969, objavil članek z naslovom: „Cerkev, povabljena k srčnosti. Nekaj misli po škofovskem sestanku v Coire.“ V njem daje pregled o poti, ki jo je Cerkev naredila po drugem vatikanskem koncilu.

„V zraku je vse preveč dvomljivosti (skepticiizma). Mnogo se govori o prevarah, razočaranjih. Prava srčnost pa zahteva od nas, da priznamo tudi vidne uspehe, ki jih opazujemo v Cerkvi po končanem koncilu, četudi moramo obžalovati nepopolnosti in počasnost

Cerkve. Mnogo jih je. Cerkev je že prehodila neizmerno pot. Tega ne smemo tajiti.“

Potem pisatelj opozori v svojem članku na veliko spremembo v načinu maševanja. Udeleženci škofovskega zborovanja so vsako jutro maševali v cerkvi velikega semenišča v Coire. Ladja je bila polna škofov. Njim so se pridružili še nekateri duhovniki. Vsi so maševali v albi in štoli. Med kardinali, nadškofi, škofi in duhovniki ni bilo nobene razlike ne v obleki ne v kraju. Zato je švicarski časnikar zapisal zanimivo trditev, da udeleženci koncila med škofi v Coire niso mogli najti nobenih sledov zmagoslavne Cerkve.

Nato škof Elchinger v svojem članku navaja vse nove, važne spremembe v Cerkvi, ki se preraja.

Od okorelih bogoslužnih predpisov smo prišli do širokogrudnega prava, ki hoče vedno bolje služiti različnim dušnopastirskim razmeram.

Krščansko blagovest predstavlja nov jezik, ki je mnogo bližje današnjemu življenju. Bogoslovni raziskovalci in pisatelji nadaljujejo svoje delo v ozračju take iskrenosti in svobode, ki ju pred nekaj leti še nismo poznali.

Slepa in narejena pokorščina večkrat izumetničenim predpisom je odstopila prostor spoštovanju dostojanstva človeške osebe. Čista in po veri razsvetljena vest je postala vsakemu verniku najvišji

razsodnik v njegovem нравnem življenju.

Iz nekega narejenega zunanjega krščanstva se razvija pravo versko prepričanje in prava, zdrava svoboda.

Od pojmovanja Cerkev, ki naj bi bila brezpogojna monarhija, prihajamo do neke vrste zbornosti (kolegialnosti) med škofi in duhovniki in laiki, med duhovniki, laiki in redovnicami. Vsi se vedno bolj zavedajo svoje skupne odgovornosti v Cerkvi. To spreminja globoko obraz Cerkve.

Laiki polagoma odkrivajo svoje mesto in poslanstvo, ki ga imajo v Cerkvi.

Od samo osebnega gledanja na zveličanje prehajamo k pojmovanju skupnih občestvenih zahtev

krščanskega življenja in pravega občestva božjega ljudstva.

Od Cerkve, o kateri smo mislili, da je ustanovljena samó zato, da skrbi za svoje ude in ustanove, prihajamo k Cerkvi, ki se zaveda, da mora biti v prvi vrsti misijonska; to se pravi: poslana k tistim, ki živé daleč ali ob robu evangelija.

Od popolnoma osebnega gledanja na zveličanje in od monopola sredstev za zveličanje smo prišli do Cerkve, ki trdi, da Sveti Duh deluje tudi na robu njenih mej in da morejo druge krščanske Cerkve tudi biti družbe, ki vodijo k zveličanju, čeprav kot take nimajo polnosti verske resnice. Nismo ostali samo pri besedah. Ali smo mogli pred desetimi leti slutiti, da

bo papež obiskal carigradskega patriarha, ali sedež Ekumenskega sveta cerkva v Ženevi?

Naša Cerkev, o kateri se je zdelo, da se sklanja le k svojemu bogoslužnemu poslanstvu, postaja Cerkev, ki hoče biti kvas sveta. Mislimo le na potovanja papeža Pavla VI. Vedno izražajo tesnobo in skrb za pereče človeške zadeve.

Cerkev, ki so jo vodili le italijanski prelati, se razvija polagoma v Cerkev, katere osrednja uprava je vedno bolj mednarodna. V tem oziru so pravkar naredili značilne korake.

Vse to je pozitivno, polno obljub. Vendar o tem zelo malo govorimo. Tega ne cenimo dovolj. V osmih letih se je katoliška Cerkev bolj razvila ko prej v treh stoletjih. Gotovo pa je razumljiva nepotrpežljivost nekaterih. Svet se tako hitro razvija. Klici so tako silni; upanje tako upravičeno. Vendar pa ne pozabimo, da je razvoj vsega, kar živi, nujno bolj počasen ko tega, kar je pod oblastjo tehnike.

Srčnost za skupno nadaljevanje

Priznanje vsega pozitivnega še ne pomeni, da je ta delavnost že zadostna in da tega zagona ni treba nadaljevati. Še veliko je treba narediti. Vedno bo treba zelo veliko delati.

Še daleč smo od tega, da bi našli moderni način verskega izražanja; da bi bili zmožni narediti dovetno evangeljsko blagovest današnjemu človeku. Poleg tega nastaja versko vprašanje iz zadev,

ki jih snuje življenje in ne iz žene naprej določenega nauka. Kateheza mora torej odkriti nova pota.

Smo še daleč od tega, da bi imeli krščansko znanost o človeku, ki bi osvetlila naš moralni nauk in utemeljila naša vzgojna načela.

Smo še daleč, da bi našli načine bogoslužnega izražanja, ki bi odgovarjali tehnični dobi, v kateri živimo. Potrebujemo jezik, ki bi bil hkrati svet in zelo blizu mišljenju naših sodobnikov, da se tako izognemo vsakdanjosti bogoslužnih opravil in nevarnosti, da bi ostali v krščanskem starinoslovju.

Smo še precej daleč od Cerkve, ki bi se zares približala trpljenju, stiskam in bojem današnjih ljudi.

Na drugi strani smo še daleč od duha globoke občestvenosti, ki bi morala združevati razlike med verniki v Cerkvi. Opažamo, kako se v notranjosti Cerkve preveč razvija nestrpnost nekaterih do drugih. Ne prizadevajo si, da bi se razumeli in dopolnjevali. Nekateri v svoji preveč osebni gorečnosti podvzemajo pobude, ki jih Cerkev ni odobrila. Večje število laikov in duhovnikov ruši skupnost in življenjsko silo krščanskega občestva, ker odklanjajo navodila, ki so jih dale odgovorne oblasti.

V Cerkvi in po Cerkvi bo treba še mnogo delati. Mnogo naporov že dozoreva. S prehitro hojo in s prepiri uničujemo vrednote, ki se razvijajo v Cerkvi. Cerkev bo imela uspehe le tedaj, če se bomo med seboj podpirali.

Poslovenil Gregor Mali

KRITIKA V CERKVI

Rekel bi, da smo postavljeni pred skrajno levico in skrajno desnico, ki se ne srečata. Skrajni levici grozi, da izgubi smisel za čistost dogmatičnega verskega pojmovanja: skrajni desnici pa primanjkuje živa vera v delovno pričujočnost Sv. Duha v Cerkvi.

Trenutno se stvari izredno hitro razvijajo, in to prinaša neko popolnoma razumljivo zadrego, Velike in nagle spremembe prinašajo cele slapove posledic za svet, torej tudi za Cerkev, ki hoče biti v službi ljudi današnje dobe. V tem tako hitro se spreminjajočem svetu ni lahko najti dialog istočasno z različnimi rodovi. — Odklonilna kritika je splošen pojav, ki ga srečujemo v družinah, na univerzah, v industrijski in politični družbi. Cerkev kot človeška institucija se tej kritiki ne more izogniti.

Odklonilno kritiko, ki se je preteklo leto zelo razmahnila, je treba pazljivo presoјati, zlasti ker vsebuje tudi motne elemente. Kritiko, ki spoštuje bistveni značaj Cerkve, spodbuja pa k določenim spremembam, narekuje ljubezen do Cerkve. Je razlika med kritiko in kritiko. Kritika, ki si prizadeva, da čisti in gradi, je element, znak zdravja. Ko gre za odklonilno kritiko v Cer-

kvi, je treba razlikovati med tradicijo, ki je božjega izvora in čisto človeško tradicijo, ki jo je mogoče spremeniti. „Bog ni konzervativen“, smo nedavno slišali. In tako je. Toda to nikakor ne pomeni, da ni nespremenljivih resnic. Za iste absolutne vrednote pa moremo in moramo v teku stoletij uporabljati različne izraze. Vrednote se ne spreminjajo, pač pa naš način izražanja in aplikacija vrednot.

Če bi osebno moral izbirati med zarjavelim konzervatizmom in nekim stanjem napetosti, bi dal prednost drugemu; v tem namreč vidim znak življenja. Mislim, da bomo morali še dolgo živeti v „prehodni“ dobi. Treba je časa, da se odtrgamo od določene podobe, ki smo jo imeli o Cerkvi, t. j. od statičnega in legalističnega tipa, ki nam je bil doslej domač, da dobimo smisel za komunitarno Cerkev, ki je človeku bliže, ki je bolj bratsko-evangeljska, ki več moli. Pogoј za to: osvoboditi se moramo določene preteklosti, dobiti globok čut za neokrnjeno krščanstvo ter iz njega živeti.

Kardinal Suenens v razgovoru z urednikom belgijskega dnevnika „Le Soir“

Razgovor

Z

izseljenskim
duhovnikom

Vinkom

v
Zakljem

1. Koliko časa že delujete med Slovenci v Belgiji in na Holandskem?

Med Slovenci v Belgiji delujem od 1948, v Holandiji pa od 1962.

2. Kako ste se odločili za delo med Slovenci v Evropi?

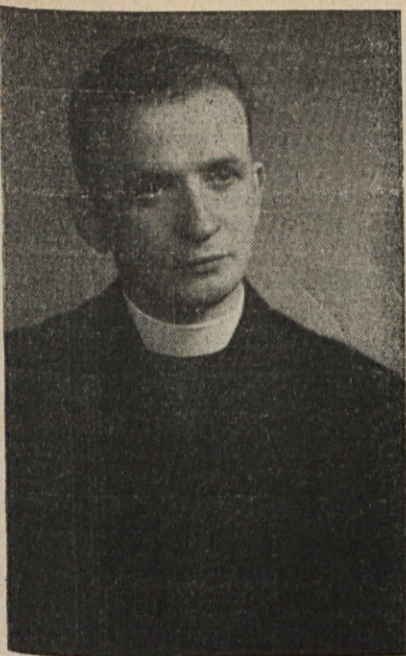
K temu so me privedle okoliščine. Leta 1947 se prišel na študij sociologije na univerzo v Louvain. Po nekaj mesecih so zame zvedeli Slovenci iz belgijskega Limburga in me prosili, naj pridem med nje. Prvo slovensko službo božjo v Eisdeni, kjer je takrat bila najštevilnejša slovenska kolonija, smo imeli 3. nedeljo v januarju 1948. Po študiju sociologije sem se preselil v Liège in tam ostal do danes. Naj pripomnim, da med Slovenci v škofiji Tournai in v Bruslju že več let uspešno deluje g. Kazimir Gaberc. Dušnopastirsko službo v Holandiji sem prevzel leta 1962, spet na željo slovenskih rojakov.

3. Imate še druga področja?

Več kot 20 let sem z malimi presledki izseljenski duhovnik tudi za Hrvate v škofijah Liège, Hasselt in Roermond. Že 17 let izdajam zanje list „Baklja“.

4. Od kdaj so Slovenci v Belgiji in na Holandskem in koliko jih je?

Kmalu po prvi svetovni vojni, posebno pa v gospodarski krizi leta 1929 so številni Slovenci iskali dela v belgijskih in holandskih rudnikih. Bilo jih je 6—7 tisoč. Druga svetovna vojna je te ljudi razkropila na vse strani in

je na omenjenem področju ostalo še nekaj sto družin. Od beguncev, ki so šli v svet takoj po drugi svetovni vojni, se jih je le malo ustalilo v Belgiji in Holandiji. Pred 15 leti pa je prišlo v belgijske rudnike nekaj sto mladih fantov — večinoma iz avstrijskih taborišč. Od teh fantov jih je kakih 150 v Belgiji ustanovilo svoje družine. Ostali so odšli v Nemčijo, tujsko legijo, čez morje ali pa domov.

5. Kakšno je versko stanje med tamkajšnjimi Slovenci?

Ugodno je med Slovenci v Holandiji. To skupino sestavljajo „staronaseljenci“ in njihovi otroci. Nedeljska maša, pogosti zakra-

menti, urejeno družinsko življenje itd. so zanje zadeve, ki se razumejo same po sebi.

Na mojem področju v Belgiji pa stvar ni tako preprosta. Vsi z redko izjemo „biblerjev“ se smatrajo za katoličane, pošiljajo otroke k verouku, berejo Našo Luč, toda skupina okoli društva sv. Barbare sodeluje samo na velikonočno jutro pri slovenski službi božji. Na račun te skupine so padali očitki, da je komunistična. A to ne drži. Ne verjamem, da bi kdo od njih bil vpisan v partijo. Pač pa so voditelji tega društva zadnja leta, vsaj nekateri nehote in nevede, bili pod vplivom partijskega stroja. Kot ljudje in kot kristjani niso bili dovolj zgrajeni, da bi mogli brez škode gojiti stike z današnjimi oblastmi v domovini. Nehote so vsaj v nekaterih ozirih postali njihova podaljšana roka. To stanje je prineslo razkol v naše vrste. Ali kot rečeno, je za te nezdrave razmere komunizem bil samo povod. Vzrok je globlji. Kristjanu, ki ve, kaj je in kaj hoče, stik s komunisti ne more tako hitro izprazniti glave.

6. Kakšno je vaše delo med Slovenci?

Rojakom na področju sem dušni pastir, socialni asistent in učitelj. Mesečno službo božjo imam na 10 različnih krajih.

7. Imate slovensko šolo?

Imam tedensko slovensko šolo na dveh krajih.

8. Kaj pa prosvetno življenje med tamkašnjimi Slovenci?

Prosvetno in družabno življenje med Slovenci v Holandiji ima že 40-letno tradicijo v rudarskih društvih sv. Barbare. Ta društva pešajo, ker umirajo njihovi pionirji in člani. Novim razmeram sta se bolj prilagodila mešani zbor Zvon in Slovenska folklorna plesna skupina, kjer se zbirajo že v Holandiji rojeni Slovenci. Ti dve skupini imata velik ugled tudi v holandskih krogih. Nastopata tudi v Belgiji in Nemčiji. Obe skupini imata tedenske vaje, na katere vsi redno in do minute točno prihajajo.

V belgijskem Limburgu ima prosvetna in družabna delavnost tudi že 40-letno tradicijo. Imeli so odlične pevovodje, ki so z železno voljo uspeli vzgojiti dobre pevske zборе in ob cerkvenih in narodnih slovesnostih rojakom s svojimi pesmimi pričarati košček domovine v tujini. Danes je to vedno težje, ker so starejši pomrli, mlajši pa gredo v druge province za boljšimi službami. Vendar še živimo. Društvo „Slom-

šek“ in sv. Barbara še vedno pripravljata program za materinski dan in božičnico. Posebno pri velikonočni procesiji še vedno močno odmeva pesem Gospodove zmage. Glavni prosvetni, idejni in družabni dogodek v tem delu Belgije pa je vsakoletni „slovenski dan“, kjer ob slovenski besedi in pesmi proslavljamo važne datume iz zgodovine slovenskega naroda. Pri tej prireditvi s pesmijo in narodnimi plesi poleg „Slomška“ redno sodelujejo tudi slovenski rojaki iz Holandije in bratje Ukrajinci.

9. Kako je z mladino tamkajšnjih Slovencev?

Večina še govori slovensko. Tisti, ki hodijo v slovensko šolo, tudi berejo slovensko. Dobro vplivajo letne počitnice v Sloveniji. Vendar rajši govore in berejo v jeziku dežele, kjer so se rodili. Tu ni nobene pomoči. Kar je starem bilo tujina, je njim domovina. Vsakdanja šola v tujem jeziku in ulica sta močnejši kot družina in sobotna šola v materinščini.

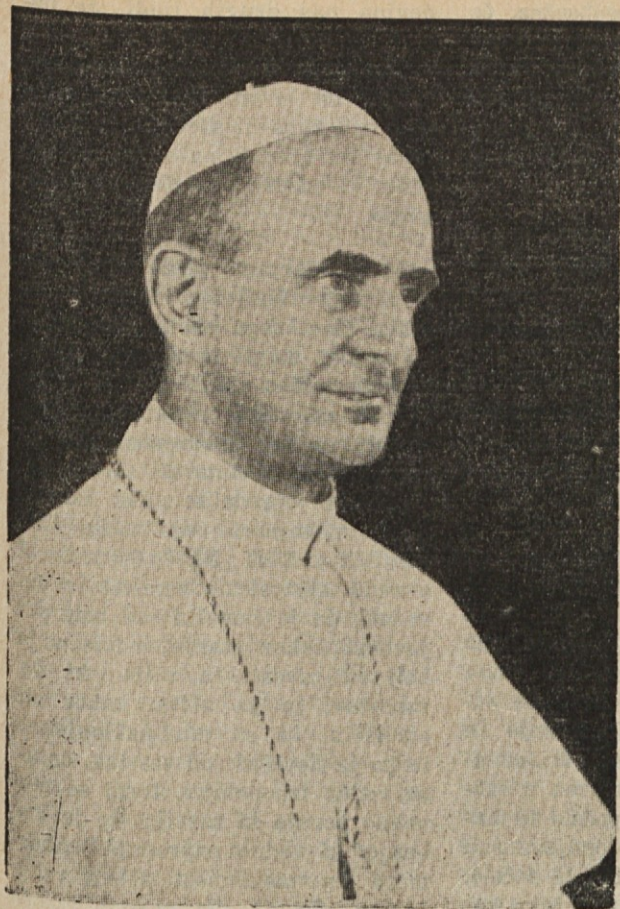
Slovenska Cerkev v zdomstvu

Med današnjimi slovenskimi emigranti po svetu moremo ločiti tri skupine, ki se razlikujejo med seboj po tem, kdaj, oziroma zakaj so zapustili domovino:

prvo skupino sestavljajo Slovenci, ki so že pred drugo svetovno vojno odšli iz Slovenije iz gospodarskih razlogov;

drugo skupino tisti, ki so se ob koncu vojne ali pa tudi kasneje umaknili iz Slovenije iz idejnih razlogov;

tretjo skupino pa tisti, ki so se zadnja leta izselili iz gospodarskih razlogov.

**Pavel VI.
ob
dnevu
miru
v
letu
1970**

*Državljeni sveta,
Vi, ki se predramite
v zori tega novega leta 1970,
zamislite se za trenutek:
kam vodi pot človeštva?
Danes je omogočen celoten pogled,
preroški pogled.*

Človeštvo je na pohodu, to se pravi, da teži po vsak dan večjem

obvladovanju sveta: misel, proučevanje in znanost ga vodijo temu osvajanju naproti. delo, orodje in tehnika spopolnjujejo to čudovito osvajanje. Čemu pa služi to osvajanje? Boljšemu življenju, bolj silovitemu življenju. Človeštvo, ki ga omejuje čas, išče svojo polnost življenja in jo dosega. Zaveda pa se, da bi te polnosti ne

bilo, če bi ne bila vseobsežna, če ne bi zajemala vse ljudi. In prav zato si človeštvo prizadeva dobri- ne napredka razširiti k vsem narodom; teži k edinosti, k uravnovešenju in popolnosti, ki jo imenujemo mir.

Celo kadar ljudje delajo zoper mir, človeštvo teži k miru, „celo vojskujejo se v želji po miru“ (Sv. Avguštin, De Civ. Dei XIX, c. XII; PL 7, 637). Mir je dosledni cilj sedanjega sveta; to je namen napredka; to je končni red, ki k njemu težijo veliki naporu moderne civilizacije (prim. Luč narodov, 36).

Zato je še danes voščilo miru najboljše, kar bi mogli izraziti za čas, ki se bliža. Mir vam bodi, ljudje leta 1970. Mi oznanjamo mir kot glavni sad človekovega zavestnega življenja, ki hoče videti pred seboj svojo bližnjo in bodočo pot. Še enkrat: Mi oznanjamo mir, ker je, motren z različnih strani, hkrati počelo in namen normalnega in stopnjevanega razvoja človeške družbe. Je počelo, to se pravi pogoj: ravno tako kakor avto ne more dobro delovati, če vsi njegovi deli ne ustrezajo namenu, za katerega je bil zamišljen, enako se človeštvo ne more uspešno in ubrano razvijati, ako mu mir ne podeli njegove prvotne uravnovešenosti. Mir je vodilna misel, ki vodi človeški napredek; to je resnični in rodovitni zametek, ki iz njega izvira boljše življenje in miselno skladna zgo-

dovina nas drugih ljudi. Je namen, to se pravi vrhunec pogosto mučnega in bolečega prizadevanja, s katerim si mi ljudje skušamo podvreči zunanji svet, da bi služil nam, in urediti našo družbo po redu, ki odseva pravičnost in blaginjo.

Mi poudarjamo glede tega: mir je resnično življenje idealnega sveta človeškega sveta. Vendar s to opazko, da povemo prav, (mir) ni nepremično stališče, ki si ga je mogoče pridobiti enkrat za vselej; to ni negibna spokojnost. To bi pomenilo slabo umevati slavno avguštinsko opredelitev, ki naziva mir „spokojnost reda“ (De Civ. Dei ŠiX, c. XIII; PL 7, 640), imeti o redu abstraktno zamisel in ne vedeti, da je človeški red bolj dejavnost kakor stanje; odvisen je bolj od zavesti in volje, ki ga vzpostavi in ga uživa, kakor od okoliščin, ki so mu naklonjene; in ko je človeški rod ves tak, ostane vedno izpopolnjiv, torej se nenehno poraja in razvija; to je gibanje, ki vedno napreduje, kakor mora uravnovešenost poleta vsak hip vzdrževati sila pogona.

Zakaj pravimo to? Zato ker so naše besede namenjene posebno mladim dušam. Ko govorimo o miru, prijatelji, vam ne ponujamo ohromljajočo in sebično negibnost. Mir se ne uživa; mir se ustvarja. Mir ni za odslej naprej dosežena raven; to je višja raven, ki mora jo po njej vedno težiti vsi in vsakdo. To ni uspavajoči nazor;

to je deontološki pojem, ki nas napravi vse odgovorne za skupno dobro in nas obvezuje, da vsakdo prispeva od svojih naporov za to njegovo stvar. Odkril bo, da so vse te nasilne ideje vsaj delno napačne, ker so partikularne, ozke, sebične. Odkril bo, da je v bistvu samo ena ideja resnična in dobra: (ideja) o vseobsežni ljubezni, to se pravi, o miru. In odkril bo, kako je ta ideja hkrati zelo preprosta in zelo težka; zelo preprosta sama v sebi: človek je ustvarjen za ljubezen, je ustvarjen za mir; zelo težka: kako je mogoče ljubiti? kako je mogoče povzdigniti ljubezen k dostojanstvu vseobseženega načela? kako more ljubezen najti mesto v miselnosti modernega človeka, ki je ves prežet z bojevanji, sebičnostjo in mržnjo? Kdo more reči, da ima ljubezen v svojem srcu? Ljubezen za vse človeštvo? Ljubezen za vse človeštvo v silni moči, za jutrišnje človeštvo, za napredno človeštvo, za pristno človeštvo, ki pa ne more biti pristno, ako ni edino, ne po sili ali iz zainteresirane preračunosti, sebično in varljivo, ampak v slogi bratstva in ljubezni.

Mir se začne v globini src

Ta učenec velike ideje o miru bo torej odkril, da je danes, takoj, potrebna nova ideološka vzgoja za mir. Da, mir se začne v največji globini src. Najprej je treba ta mir spoznati, ga prepoznati, ga hoteti, ga ljubiti; potem ga bomo izrazili in vtisnili v prenovljene

nravi človeštva, v njegovo modroslovje, v njegovo sociologijo, v njegovo politiko.

Zavedajmo se, ljudje, naši bratje, veličine tega pogleda v prihodnost; in opogumimo se, da se spoprime s prvim načrtom: vzgojiti sebe za mir.

Treba je razmišljati

Dobro se zavedamo nesmiselne navideznosti tega načrta, ki se dozdevno postavlja zunaj resničnosti, zunaj vsakršne instinktivne, filozofske, socialne, zgodovinske resničnosti... Zakon, to je bojevanje. Kako je bojevanje moč uspeha, in celo: bojevanje in pravičnost. Neizprosen zakon, ki se na novo rodi na vsaki stopnji človeškega napredka; celo danes, po strašnih izkušnjah zadnjih vojn, se vsiljuje vojna in ne mir. Prihaja do nasilja, ki spet najde svoje privržence in svoje laskavce. Prevrata daje ime in uglednost vsaki zahtevi po pravičnosti, vsaki prenovi napredka. To je usodno; edino sila odpre pot človeškim namenom. Ljudje, bratje, to je tista velika težava, ki jo je treba premišljevati in razvozlati. Da bi bojevanje moglo biti potrebno, da bi moglo biti orožje pravice, da bi se moglo povzdigniti in biti velikodušna in junaška dolžnost. Mi tega ne zanikamo. Da bi bojevanju mogel slediti uspeh, temu nihče ne oporeka. Toda mi pravimo, da ne more tvoriti tisto svetlo idejo, ki jo človeštvo potrebuje. Mi pravimo,

da mir ni strahopetnost, to ni podla slabost; mir mora polagoma, toda, če je mogoče, takoj zamenjati nečloveško nasilje z nravno silo; mora zamenjati usodno in zelo pogosto varljivo učinkovitost orožja in nasilnih sredstev ter tvarne in gospodarske moči z razumom, z besedo, z nravno veličino. Mir, to je človek, ki je prenehal biti volk za drugega človeka, to je človek v svoji nepremakljivi nravni moči. Ta poslednja mora zmagovati v svetu.

In zmaguje. Navdušeno pozdravljamo prizadevanja modernega človeka, da bi v svetu in sodobni zgodovini utrdil mir kot način dela. kot mednarodno ustanovo, kot zakonito pogajanje, kot strogost do sebe v ozemeljskih in socialnih sporih, kot vprašanje, ki presega slepilo prisilnih sredstev in maščevanja. Važna vprašanja za zmagovo miru so že pri roki: najprej razorožitev, omejitev nuklearnega orožja, podmena priziva na razsodišče, zamenjava tekmovanja s sodelovanjem, miroljubna koeksistenca med različnimi ideologijami in sistemi vladanja, upanje, da bo del vojaških izdatkov določen za pomoč narodom v razvoju. Tako mi priznavamo kot prispevek za mir dejstvo, da odslej naprej povsod obžalujejo terorizem, mučenje jetnikov, maščevalne zadušitve nad nedolžnim prebivalstvom, koncentracijska taborišča za civilne jetnike, pobijanje talcev, itd. Vest sveta ne trpi več podobnih zločinov, ki zvali lastno krvoločno ne-

človečnost v nečasti na tiste, ki jih izvršujejo.

Ni naša stvar soditi o sporih, ki trenutno ustvarjajo nasprotja med narodi, rasami, plemeni in socialnimi razredi. Je pa naše poslanstvo, da vržemo med ljudi, ki se bojujejo med seboj, besedo „mir“. Naše poslanstvo je, da spominjamo ljudi, da so bratje. Naše poslanstvo je naučiti ljudi ljubiti se, spraviti se med seboj, vzgajati se za mir. Zato mi izražamo odobravanje, osrčevanje, svoje upanje vsem, ki pospešujejo to vzgojslovje miru. Za to leto vabimo tudi odgovorne osebe in skupnosti, glasila javnega mnenja, politične osebnosti, učitelje, umetnike in posebno mladino, naj odločno hodijo po tej poti prave in vseobsežne civilizacije. Treba je priti do učinkovitega obhajanja svetopisemske prerokbe: pravičnost in mir sta se srečala in se poljubila.

Beseda o dolžnosti

In za vas, bratje in sinovi v isti veri v Kristusa, dodajmo besedo o dolžnosti, ki pripada nam, kakor pravimo, naučiti ljudi ljubiti se, spraviti se med seboj, si odpustiti. Glede tega smo točno poučeni od Gospoda Jezusa: imamo njegov zgled, imamo poroštvo. ki ga sprejme z naših usten, kadar izgovarjamo očenaš in izrekamo dobro znane besede: „Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom.“

Ta „kakor“ je strašen (vzpostavlja enačbo, ki, ako se uresniči, zagotavlja naš uspeh v načrtu odrešenja; ako pa se ne uresniči, more biti nam v obsodbo) (prim. Mt 18, 21-35).

Oznanjati evangelij odpuščanja se more zdeti zgolj človeški politiki nesmiselno, ker v naravnem redu pravičnost redko spravi v sklad to odpuščanje. Toda v krščanskem, to je nadčloveškem redu to ni nesmiselno. To je težko, toda ne nesmiselno. Kako se končujejo spori v navadnem svetu? Do kakšnega miru privedejo? V zahrbtnem in srditem razvoju nasprotij in tej zgodovini, ki je naša, (zgodovina) ljudi, polnih strasti, napuha in mrženj, je mir, ki zaključí spor, navadno gospostvo, zatiranje, jarem; slabotnejša stranka, premagana stranka se jim podvrže in jih trpi po sili, toda pogosto v pričakovanju maščevanja v prihodnosti; sprejme sporazumno soglasje, a ta sporazum skriva hinvavščino sovražnih src. Ta, zelo pogosto lažni in nestalni mir pograša popolno rešitev spora, to se pravi odpuščanje, odpoved zmagovalca njegovim pridobljenim prednostim, ki ponižujejo premaganca in ga napravljajo neizprosno nesrečnega; premagancu manjka moči duha, ki prinaša spravo. Ali se more mir brez prizanesljivosti še imenovati mir? Ali more biti z duhom maščevanja prepojen mir še pravi mir? Z ene in druge strani je treba klicati po tej višji pravičnosti, ki je odpuščanje, ki iz-

briše nerešljiva vprašanja uglednosti in znova omogočiti prijateljstvo.

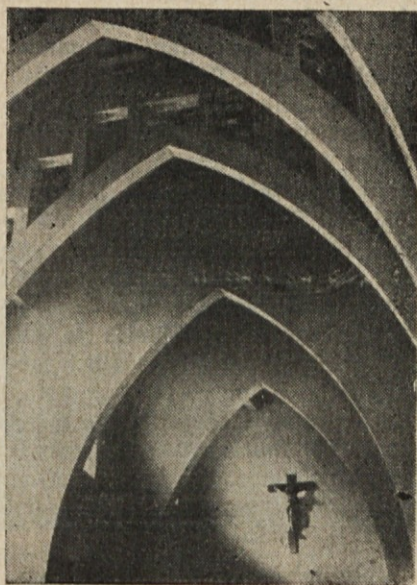
Trd nauk! Toda ali ni veličasten? Ali ni času primeren? Ali ni krščanski?

Krščanski bratje in sinovi, sebe moramo prve oblikovati s tej višji šoli miru. Znova preberimo govor na gori (prim. Mt 5, 21-26; 38-48; 6, 12. 14-15). In potem ga z zgleodom in besedo oznanjujmo svetu.

Z našim blagoslovom.

V Rimu, 30. novembra 1969.

Pavel VI., papež

Služabnica Natalija Savišna

V življenju preprostih ruskih ljudi je našel ruski pisatelj Lev Tolstoj izredno veliko lepih vzgledov, ki so ga ganili že v otroških letih in so nanj vplivali še v poznejših letih njegovega pisateljevanja. Najmočnejši vpliv na njega še kot otroka, pa je imela njegova „njanja“, varovalka Natalija Savišna.

Prišla je še kot majhna deklica s podeželja na dvorec Tolstojevih, ko je še živela njegova babica, in kjer je bila varovavka njegove matere. V tem preprostem, skromnem dekletu je videl Tolstoj že v svojih otroških letih lep vzgled ljubezni in požrtvovalnosti. Ob smrti svoje matere se je še tesneje navezal na svojo „njanjo“ Natalijo. V njeni bližini se je čutil varnega, srečnejšega. Njene besede so izražale vdanost in odkritosrčnost, ko je tolažila potrtega mladeniča z besedami: „Njegova sveta volja je, On jo je vzel k sebi, ker je bila vredna, saj je Njemu tudi tam treba dobrih ljudi.“ „Ta preprosta misel me je napolnila s tolažbo,“ pravi pisatelj Tolstoj, „in bliže sem se primaknil k že osiveli služabnici Nataliji Savišni.“

Vpliv teh besed si je globoko vtisnil v svoj značaj, da je spomin na-

nje ohranil vse svoje življenje, ko se je v svojih spisih vedno znova vračal k razmišljanju o smislu smrti, ker je prav tako mislil, kakor je mislila Natalija. Še mlademu Tolstojju je ona vcepila resnicoljubnost in požrtvovalnost. Vsa tuja vzgoja, katere je bil deležen po smrti svoje matere, je bila le zunanost, brez srca, kakor sam priznava. Le ljudje podeželja so že v otroku vzbujali najgloblja, plemenita čustva. Natalija, ki je kot služabnica ne samo vestno izpolnjevala svoje dolžnosti, je po svojem plemenitem značaju tudi versko vplivala na pisateljevanje Leva Tolstoja.

Življenje Natalije se je docela spremenilo, ko so Tolstojevi eno leto po smrti svoje matere zapustili podeželski dvorec v Jasni Poljani, kjer je zvesta žena preživela vso svojo mladost, in se preselili v Moskvo. Natalija je ostala v kmečkem dvorcu, vendar v spremenjenem okolju, prejšnji vrvež Tolstojevih otrok je izginil, nov način življenja je nanjo porazno vplival. Manjkala ji je vsa tista odgovornost, katere je bila vajena. Obolela je, ker ni imela nikogar, komur bi se razdajala. Dva meseca je bolehalo, a vse bolečine je prenašala, kot pravi Tolstoj, res s kr-

ščansko potrpežljivostjo. Ni se pri-
toževala — njen pogled je bil obr-
njen na ikono in ob njej brlečo luč-
ko —, na njenih ustnih je bila ti-
ha govorica božjih besed — moli-
tev. Uro pred smrtjo se je v tihem
veselju, pri polni zavesti spove-
dala in prejela zadnje popotnico.
Tolstoj lepo opisuje, kako je vse
navzoče prosila oduščanje, če jih
je morda kdaj v življenju raz-
žalila. Oblekla se je še v belo plat-
neno obleko, katero si je sama se-
šila za zadnje slovo, in ko se je
spomnila, da ni ničesar zapustila
ubogim, je zadnjih deset rubljev od
svojih prihrankov izročila spoved-
niku s prošnjo, da jih razdeli v
svoji župniji — ubogim. S spokoj-
nim smehljajem se je končalo nje-
no tuzemsko življenje. Kakor pravi
Tolstoj, se Natalija ni bala umreti,
ker je živela in umirala s trdno
vero v prepričanju, da je živela po
evangeliju. Vtis na zadnje ure sta-

re njanje mu je ostal vedno svež
in vedno nov v vseh njegovih po-
znejših spisih. Ko je ugasnilo nje-
no življenje se mu je izvil vzklik
„Vzvišeni Bog, daj tudi meni tako
smrt“!

V enem od svojih spisov je Tol-
stoj napisal: „Pokopana je bila po
svoji želji ne daleč od kapele, ki
stoji nad grobom moje matere. Z
bršljanom je porasla gomila, kjer
je njeno poslednje počivališče. Ob-
robljeno od črne, od dežja že sive
lesene ograje in nikdar ne pozabim,
kadar stopim iz kapele, moliti pri
tej leseni ograji. Včasih vstajajo
v moji duši žalostni spomini nanjo,
vem, da pač ne bom srečal v tem
življenju tako dobre, ljubeče duše;
in neglede na to, da me mimoidoči
začudeno pogledujejo, vztrajam
molčeč ob tej temni ograji — in
grenke solze mi zalivajo oči.“

Priredila Tilda Eiletz

„Pokopana je bila po svoji želji ne daleč od kapele, ki stoji nad grobom
moje matere...“ Tolstoj

POMEMBNOST NEDELJE — PO NJENIH IMENIH

Stara zaveza z vsemi svojimi ustanovami je bila predpodoba in priprava nove in večne zaveze, ki jo je sklenil z Bogom in s svojo smrtjo in vstajenjem potrdil naš Odrešenik Jezus Kristus. V tem smislu je gledala Kristusova Cerkev tudi starozavezno soboto kot predpodobo nedelje. V novem redu odrešenja je nedelja s svojim novim bogoslužjem izpopolnila bogoslužje stare zaveze in je tudi sobotnemu počitku dala povsem nov pomen.

Izvirni značaj in pomembnost nedelje se zrcalita tudi v imenih, s katerimi je bila nedelja v zgodovini Cerkve poimenovana.

PRVI DAN

Kristus je vstal od smrti prvi dan po soboti, to je prvi dan tedna. S tem imenom so apostoli in prvi kristjani poimenovali novi krščanski praznik, ki so ga v začetku poleg sobote obhajali v spomin Kristusovega vstajenja. To ime se je ohranilo v prvi Cerkvi skoraj vse prvo stoletje. Tako naroča sveti Pavel vernikom v Korintu, naj vsak prvi dan v tednu pri svetem bogoslužju napravijo zbirko za reveže in za tiste cerkvene občine, ki so bile v posebni stiski (1 Kor 16, 2). Z istim imenom naziva ta dan sveti Luka, ki pripoveduje v Apostolskih delih o evharističnem bogoslužju v Troadi: „Ko smo se prvi dan v tednu zbrali k lomljenju kruha...“ (20,7). Vzhodne Cerkve, ki uporabljajo v svetem bogoslužju

sirski jezik, nazivajo nedeljo še danes s prvotnim imenom: prvi dan.

To ime krščanske nedelje ima poleg zapovrstnosti tedenskih dni tudi svoj simbolični pomen, ki ga razlagajo že prvi krščanski pisatelji in za njimi cerkveni očetje. Prvi dan je Bog ustvaril nebo in zemljo in je ločil luč od teme. V novi zavezi pa Kristus prvi dan tedna vstane od mrtvih in dovrši novo stvarjenje sveta v milosti in svetosti ter pokliče novi izvoljeni rod iz teme v svojo čudovito luč (prim. 1 Petr 2, 9).

Pri vsej simbolični pomembnosti tega prvotnega imena pa je ta nova krščanska ustanova vendar zahtevala svoje izrazito, posebno ime, ki naj dokaže že samo njeno izvornost in neodvisnost od judovske sobote. Začetnik tega novega, pristno krščanskega imena nedelje je sveti apostol Janez, ki jo poimenuje kot

GOSPODOV DAN

To ime da nedelji sveti apostol in evangelist v času preganjanja rimskih cesarjev, ki so zahtevali zase božje česčenje. Kristjani so se temu odločno uprli in v tisočih gredo rajši v pregnanstvo in smrt, kot da bi po božje častili umrljivega človeka, čeprav ima v svojih rokah vladarsko oblast nad velikim rimskim imperijem.

Ena izmed teh žrtev je bil tudi starček sveti Janez, ki je bil pod cesarjem Domicijanom radi svoje zvestobe Kristusu, edinemu Gospo-

du, pregan na samotni otok Patmos v grškem morju. Tam doživi skrivno božje razodetje in gleda v prikazni nebeški Jeruzalem ter v slavi božji Jezusa Kristusa, od smrti vstalega, ki je zvesta priča, prvorojeni izmed umrlih in vladar nad kralji zemlje, ki mu gre slava in čast na vekov veke. To skrivno razodetje je prejel v svojem zamaknjenju, kot sam pove, „na Gospodov dan“ (Raz 1, 10). Novo ime, s katerim sveti Janez poimenuje krščansko nedeljo, izvira iz njegove vere v Kristusovo vstajenje in v njegovo vladarsko oblast nad vsem stvarstvom, v nebesih in na zemlji. V tej veri daje v svoji navdihnjeni knjigi Razodetja Je-

zusu Kristusu edinstveno ime: Kyrios-Gospod.

Novo poimenovanje nedelje se je v prvi Cerkvi hitro razširilo in je bilo v 2. stoletju že kar splošno vpeljano. Ni trajalo dolgo in prvotno ime: „prvi dan po soboti“ je izginilo iz krščanskega besednjaka, razen redke, že omenjene izjeme. Uradno ime nedelje bo odslej: Gospodov dan, dies Dominica, ki ga ohranjajo latinski narodi: domingo, domenica, dimanche.

Nekatere vzhodne liturgije pa nazivajo nedeljo dan vstajenja ali kar samo Vstajenje, kakor je menda to v navadi pri vernem ruskem narodu.

DAN SONCA

Ko se je nedelja kot izvirno krščanska ustanova uveljavila nasproti judovski soboti, se je pa v poganskem svetu srečala z novim nasprotnikom: z dnevom sonca.

Rimsko cesarstvo je bilo prevzelo v svoj koledar planetarni teden, ki je bil babilonskega izvora in se je zelo razširil v grško-rimskem svetu. Ta teden je obstojal iz sedmih dni, posvečenih vsak svojemu planetu kot posebnemu božanstvu. Začenjal se je v soboto, zadnji dan judovskega tedna, kot dan planeta Saturna; drugi dan je bil dan sonca; tretji dan lune; četrty dan Marsa; peti dan Merkurija; šesti dan Jupitra; sedmi dan Venere. To poimenovanje tedenskih dni, razen sobote in drugod še nedelje, še danes uporabljajo tako latinski kot germanski narodi.

Prva Cerkev, ki se je širila po prostranem rimskem imperiju, ki je obsegal skoraj ves tedaj znani svet, se je zaradi razmer prilagodila temu izražanju in je za nedeljo med pogani privzela ime sončnega dne. Kadar prvokrščanski pisatelji pišejo za pogane, nazivajo nedeljo: dan sonca. Kadar pa se v svojih spisih obračajo na Jude ali kristjane, uporabljajo naziv: prvi dan po soboti, ali Gospodov dan. Poimenovanje nedelje kot sončnega dne je bilo tedaj le posledica taktike, ki so jo uporabljali prvi kristjani, da so se laže prilagodili poganskemu okolju, nikakor pa ne drži, da bi bila Cerkev svojo nedeljo izvajala iz češčenja sončnega boga Mitra, kakor so ji nekateri nasprotniki očitali.

Da so pa prvi kristjani brez težjih pomislekov nedeljo, Gospodov dan v poganskem svetu nazivali dan sonca, so imeli za to taktiko v samem svetem pismu utemeljene razloge. Tam se Kristus že v stari zavezi simbolično naznanja kot sonce, ki razsvetljuje svet. Prerok Izaija ga naziva luč poganskih narodov (49, 6), kar je pozneje ponovil starček Simeon pri Jezusovem darovanju v templju. Prerok Malahija napoveduje: „Vam, ki se mójega imena bojíte, zasveti sonce pravičnosti z rešenjem v svojih žarkih“ (3, 20). V novi zavezi je pa to simbolično primerjanje Kristusa Odrešenika z lučjo v evangeliju svetega Janeza nad vse izrazito in pogostno. Že v uvodu piše: „Prava luč, ki razsvetljuje vsake-

ga človeka, je prišla na svet... Luč sveti v temi in tema je ni sprejela" (1). Krisstus sam izjavlja o sebi: „Jaz sem prišel na svet kot luč, da nobeden, kdor v mene veruje, ne ostane v temi“ (Jan 12, 46). „Dokler sem na svetu, sem luč sveta“ (9, 5). „Hodite, dokler imate luč, da vas ne objame tema; dokler imate luč, verujte v luč, da boste otroci luči“ (12, 35). Ločitev med dobrimi in hudobnimi odvisi prav od tega človekovega odnosa do Kristusa, božje luči: „V tem je obsodba, da je prišla luč na svet, pa so ljudje bolj vzljubili temo ko luč, zakaj njih dela so bila hudobna. Kajti vsak, kdor dela hudo, sovraži luč in ne hodi k luči, da bi se ne spričala njegova dela; kdor pa vrši resnico prihaja k luči, da se njegova dela razodenejo, ker so storjena v Bogu“ (3, 19-21).

Iz povedanega lahko razumemo, da ni bilo prvim kristjanom nič težko imenovati nedeljo dan sonca, ko je Kristus prav na nedeljo vstal od mrtvih kot nebeško sonce, ki je razpršilo smrtno temo in oznanilo vsemu svetu zmago nad grehom in peklom ter nastop večnega dne.

V tem krščanskem smislu se nedelja še danes imenuje v germanških jeziki: dan sonca, Sonntag, Sunday.

Slovenci in še drugi Slovani smo Gospodovemu dnevni dali ime nedelja, s katerim pa je poudarjena le njena negativna plat po zahtevah starozavezne sobote. Čeprav je namreč zapoved, ki prepoveduje v

nedeljo hlapčevska dela, važna, vendar ni prvenstvena zahteva nedeljskega posvečevanja. Ta je namreč božje češčenje, ki dobi svoj najvrednejši izraz v občestvenem evharističnem bogoslužju.

+

Po svojem postanku, po svojih imenih, po svoji zgodovini v življenju Cerkve je nedelja tisti dan, ki nam oživlja temeljno resnico krščanstva, da smo bili po Kristusovi smrti in njegovem vstajenju odrešeni. Od vseh početkov je nedelja dan Gospoda in Odrešenika našega Jezusa Kristusa, božjega Sonca, ki razsvetljuje našo življenjsko pot in nas vodi v večno življenje.

Alojzij Košmerlj

LJUBLJANSKI ŠKOF

DR. GREGORIJ ROŽMAN

- rojen 9. marca 1883
- posvečen v duhovnika 21. julija 1907
- posvečen v škofa 14. julija 1929
- prevzel vodstvo ljublj. škofije naslednje leto
- umrl 16. novembra 1959 v Clevelandu v ZDA

OB MEJAH ŽIVLJENJA

Prvi del predavanja,
ki ga je imel pri Zve-
zi slov. mater in žena
v Buenos Airesu g.
Božo Fink

Vse bitje žene je naravnano v življenje. Po svoji naravi ni usmerjena k refleksiji in abstrakciji, k teoretičnem načrtovanju in grandioznosti, ki dostikrat ni drugega kot kulisa nestvarnega pogleda na svet in njegova dogajanja, in ki dostikrat označuje moško naravo. Če moški oblikujejo velike organizacijske kalupe in izdelujejo

strojne mehanizme, da funkcionirajo, so žene nosilke življenja, navadno drobnega življenja, brez hrupa in velepotenznosti, a z notranjo močjo, ki ne potrebuje zunanjih gonil, ker samo sebi zadošča. Zato vprašanja življenja tudi bolj zajemajo kot problemi organizacije, ob življenjskih vprašanjih se razživijo in razgrejejo.

Namenili smo se, da zberemo nekaj poglavij ali točk iz velike problematike o človekovem telesnem življenju, posebno o tem, kakšna vprašanja se odpirajo v tistih stadijih, ko je življenje šele v zasnovi ali ko pojema in se poslavlja. Pregledali bomo torej s človeškega, moralnega in deloma pravnega vidika nekatera vprašanja, na katera zadevajo posebno žene in matere ob mejah življenja.

Kaj je življenje

Če se vprašamo o bistvu življenja, kot se javlja v celotni naravi, od rastlinskega, preko živalskega do človeškega življenja, katero pa sicer v telesnem pogledu ne presega živalskega, bomo takoj začutili, da nam definicija ni kaj posebno potrebna. Kdo ne ve, da je v rastlini neko počela, ki ga npr. v kamnu ni, tako namreč, da napravi rastlino sposobno, da se organsko veča, sama hrani, skrbi za samoohranitev in za razmnožitev, in da končno tudi izumre. Vse to nam je tako preprosto in lahko spoznatno. Če pa bomo vprašali filozofa, naj nam življenje logično opredeli, ga bomo spravili v zadrego, ker se najbrž ne bo upal tvegati nekaj besed, v katere bi zajel v splošnem ves čudoviti pojav življenja, in bi čutil, da nalogi ni kos. Lahko pa bi pri njegovem odgovoru prišli v lepši zadrego mi sami, ker bi nam natresel celo kopo definicij, katere bi nabral iz številnih filozofskih pisov.

Vsaka od teh definicij nam ne-

kaj pove, vsaka ima nekaj prav, a vse so tudi zelo daleč od tega, da bi popolnoma zadele bistvo pojma življenja. Ali nas že to ne opomni na čudovitost življenja, ki mu ne moremo prešteti vseh možnih pojavov, mu ne moremo pogledati v dno. A globokost skrivnosti nam ni odmaknjena, ni nam kot dno v oceanu, ki je zavito v temo in zavarovano s strašnim pritiskom vodnih mas. V skrivnostih življenja se giblamo, se zblížujemo in odbijamo, gradimo in rušimo, nastajamo, se izpopolnjujemo in umiramo. Življenje je v nas in odvisni smo od življenja, ki nas obdaja, pa mu ne vemo logične definicije in so nam zakrite še neizmerne globine življenjskih pojavov.

Življenje tudi predmet našega občudovanja

Življenje pa ni samo predmet naše radoznalosti, ki nam ostaja nezadovoljena, ampak je tudi predmet našega občudovanja. Če ugotavljamo čudovito smotrnost v svetu, moramo to predvsem ugotoviti za živo naravo. Ena sama enostanična pražival je tako čudovito bitje, da nam ob njem zbledé vse veličastne zamisli človeškega uma. Kaj bomo rekli o višje organiziranih živih bitjih, v katerih je vsaka funkcija posameznih delov in organov zaradi celote, vse je povezano in soodvisno, vse v medsebojni službi. Pri tem pa ni potrebna nobena zunanja kontrola, vse se godi samo iz sebe, iz notranje-

ga počela. Opazovanje žive narave, kateri je človek modernih velemest nekako odmaknjen, mora mislečega in čutečega človeka spraviti v globoko občudovanje, ki pa je končno v zavesti, da je tudi sam sicer čudovito ustvarjen, a je v osebnih možnostih tako zelo omejen. Zato opazamo pri velikih znanstvenikih, raziskovavcih življenja, toliko večjo skromnost, kolikor globlje prodrejo v skrivnosti narave.

Življenje — moralna vrednota

Zavest, da je življenje tako nekaj veličastnega, pa nas mora peljati k spoštovanju življenja. Če smo nekdanj preganjali pri otrokih nagnjenja k razdiranju ptičjih gnezd, mučenju mačk in drugih živali, to ni bilo samo zato, da se v mladostniku ne razpase krutost in uničevalni nagon, ki bi se pozneje uveljavljal tudi proti ljudem, ampak ker je v splošni zavesti, čeprav samo v globinah, da je nepotrebno uničevanje življenja zlo ravnanje. Ko učitelj v zgodbi o učilni zidani ugotovi, da v svojem srcu prida ni tisti, ki uničuje ptičji rod, ne misli samo na trdosrčnost, ki je napačna temperamenta ali značaja, ampak na zablodo ravnanja, ki je moralna napaka. Stvarstvo je dano človeku, da mu služi, ne da je predmet njegovih kapric in objestnosti. Ne mislimo zavračati dopustnosti lovskega športa in zabave, saj narava človeku služi tudi za razvedrilo. Zavrnuti je treba naslajanje nad uničevanjem zaradi uničeva-

nja, ko se daje prosta pot nižjim nagnjenjem, kot se uveljavljajo pri izletih v trganju cvetov, ki pa se oveli pomečejo proč, preden se izletniki vrnejo domov.

Če govorimo o vrednosti življenja v splošnem, pa nam je treba posebej poudariti vrednost človeškega življenja. V človeku namreč življenje ni samo počelo dejavnosti, ki obvezuje k ohranjanju od zunaj, ampak je na človeško bitje navezано še z drugačnimi vezmi. Človek posameznik ima namreč pravico do življenja. Rastlina in žival pravice do življenja nimata, zato ne moremo govoriti, da se jima ob zlorabah godi krivica. Človek pa ima pravico do življenja, naj se tega zaveda ali ne. Še več, tej pravici se niti ne moremo odpovedati, ker bi se s tem odpovedal svojemu bistvu. Vsak človek, naj bo v katerem koli stanju razvoja ali drugih okolnosti, ima pravico do svojega življenja, čeprav s to pravico ne more razpolagati. Prostovoljno se lahko lastno življenje žrtvuje samo indirektno zaradi višjih nagibov, odvzame pa se lahko samo v pravični vojni, v silobranu in kot kaznen za zločin.

Morda se bo zdelo, da je odveč toliko poudarjati vrednost življenja in posebej človeškega življenja. Vendar se zdi, da to ni odveč. Naj imamo še tako zdrave in trdne nazore o življenju, smo vedno podvrženi vplivom okolja, ki se ne označuje po globokem pojmovanju življenja. Stika z naravo imamo malo, življenjskih po-

trebščin si neposredno ne pridelu-
jemo, ne moremo redno opazovati
razvoja življenja v naravi. Odtod
tista pretirana, včasih smešna
reakcija raznih ljubiteljev živali,
nenaravni izrazi sočutja z dreve-
som, če ga preveč obžagajo, in
drugi podobni pojavi, ki pa veliko
večino pustijo popolnoma hladno.
Tudi proti človeškemu življenju
ima naše okolje preveč hladen
odnos. Spomnimo se, kako nas je
nekdaj pretresla vsaka novica o kr-
vavem zločinu ali smrtni nezgodi.
Zdaj vsak dan slišimo tudi o mno-
žičnih nesrečah in pobjih, pa se
komaj ustavimo ob njih, morda sa-
mo toliko, da pomislimo, kako bi se
tudi nam moglo kaj takega zgoditi.
Ta neprizadetost je lahko razum-
ljiva, ni pa pohvalna, in ni prav,
če ji zapademo. Pritisku javnega
mnenja, posebno o posameznih pri-
merih ob mejah življenja, pa se
nam je treba upirati tudi z obnav-
ljanjem in poglobljanjem načel
zdrave pameti in krščanske morale.

Ob začetni meji življenja

Ustavimo se najprej ob začetni
meji življenja in preglejmo okoli-
ščine, ki spremljajo človeško bitje
pred rojstvom, v zvezi z vpraša-
njem o dopustnosti posegov v nje-
gov razvoj. Govoriti nam je pred-
vsem o abortu, ki ga je naš pred-
vojni kazenski zakonik imenoval
odprava ploda, sedanji pa ima zanj
kar ljudski izraz splav. Seveda ne
bomo govorili o spontanem splavu
ali takem, ki je nastopil kot po-

sledica nezgode, ampak o namerno
povzročinem splavu.

Splav je zločin, ki najbolj ozna-
čuje nizko moralno stopnjo sodob-
nega sveta. Statistike o njem so
povsem nezanesljive, saj velika ve-
čina teh kriminalnih posegov osta-
ne skrita. Splošen vtis pa je, da
je danes splavljanje nekaj zelo po-
gostega in je o njem vest skoraj
povsem otopela. Čeprav si o teh
stvareh ljudje pripovedujejo na
ušesa, pa pri tem skoraj ne kažejo
sramu in občutka krivde.

Kaj je splav

Splav je prostovoljno izrinjenje
telesnega ploda, ki je nedozorel in
nezmožen samostojnega življenja,
iz materinega telesa ali usmrtitev
ploda znotraj matere. Prostovolj-
nemu, hotenemu splavu se pribli-

žuje tisti, ki morda ni bil naravnost zaželjen, a je bil povzročen po hudi neprevidnosti matere ali drugih oseb. Tudi v takih primerih lahko govorimo o neki krivdi. Plod praviloma dozori s sedmim mesecem ali točneje z 28. tednom. Po tej meji je plod sicer dozorel, a je nedonošen in je njegova ločitev od matere samo prezgoden porod ter mu je življenje mogoče rešiti. Pred to mejo pa je plod izven matere obsojen na neizogibno smrt. Moralni filozofi se ukvarjajo z vprašanjem, kdaj prejme plod duhovno dušo. Po Aristotelu še zdaj nekateri uče, da se to zgodi med 40. in 80. dnevom po spočetju, vendar je danes večina mnenja, da novo bitje prejme dušo pri spočetju. Težko je namreč filozofsko razložiti strogo smotrnost, s katero se razvija človeško telo v instrument duha, če se ne priznava, da je duhovna duša od vsega začetka njegovo formalno počelo. Sicer sholastiki niso nikoli izvajali iz Aristoteleve teze, da splav pred 40. ali 80. dnevom ni zločin. To sicer res ne bi bil umor popolnega človeka, a bi bil protinaraven napad na življenje, ki je določeno, da prejme duhovno dušo. Sicer pa uničenje življenja, ki je vsaj po verjetnosti človeško življenje, kaže na morivska nagnjenja in je z moralnega vidika pravi umor. Za umor gre v vsakem primeru, tako če gre za strokovno izveden poseg na modernih „zdravstvenih“ postajah, kot se to dogaja v naši domovini, ali pa če se uporabijo najbolj primitivna in banalna sredstva, kot jih

priporočajo „dobre“ sosede in poklicne mazačke.

Kaj določajo državni zakoni

Splav vse moderne zakonodaje kazensko preganjajo. Pri tem delajo v odmeri kazni veliko razliko med splavom in navadno usmrtnitvijo. Razlikujejo pa tudi med okoliščinami, ali je bil splav storjen s privolitvijo žene ali ne in ali so nastale za njeno zdravje in življenje zaradi splava hude posledice. Zanimivo je, da je predvojni jugoslovanski kazenski zakonik določal za ženo, ki si sama odpravi ali privoli, da to stori kdo drug, kazni v približno istem obsegu kot argentinski zakonik, medtem ko je zdaj veljavni zakonik v Jugoslaviji odpravil kaznivost za mater, ampak se kaznuje samo tisti, ki ji pomaga ali ji na njeno prošnjo odpravi. Ni mogoče zanikati upravičenosti, da se oprosti kazni ženi, ki si sama odpravi v takih okoliščinah, ki njeno krivdo občutno zmanjšujejo. Črtanje tipa kaznivega dejanja pa kaže na moralno degeneracijo, ki sicer pri komunističnem režimu ne preseneča.

Čeprav države po svoji kaznovalni oblasti preganjajo splav, s čimer ga seveda poprej proglašajo za protipravnega, torej za socialno zlo, pa so v modernem času, ki ni naklonjen otroku, začele upoštevati nekatere razloge, zaradi katerih splavljanja ni kaznovati. Gre za tiste znane indikacije, ki so razvrščene nekako v štiri skupine.

(Nadaljevanje prihodnjič)

Za postni čas

Po božjem usmiljenju spet stojimo pred vrati posta, ki se začne v sredo, na pepelnico. To je dragocen čas za naše duhovno oblikovanje in za dostojno pripravo na praznovanje velike odrešitvene skrivnosti, na veliko noč. Danes često govore o prenovi нравnih vrednot, o prebuditvi osebne vesti, o poglobitvi verskih nagibov, o učinkovitem trudu za socialno pravičnost in mir.

Kdor zna poslušati učiteljski glas Cerkev, bo vse te nagibe našel v vajah postnega časa. Post nas kliče k notranji prenovi, v šolo pokore, molitve in ljubezni, ki jo je učil Kristus in modro nadaljuje Cerkev. Naj ne bo ta čas za nas prazen in nekoristen. S pripravljenim srcem poslušajmo navdihne milosti.

Cerkvena postna zapoved je zaradi današnjih razmer zelo lahka. Božja zapoved delati pokoro pa veže vse. Cerkev opozarja, naj verniki poleg

težav in stisk, ki jih nudi vsakdanje življenje, svoje telo zatirajo še s kakimi prostovoljnimi dejanji zatajevanja in tako spolnijo božjo zapoved o pokori. Načini pokore so trije: molitev, post, miloščina. Posebno v postnem, spokornem času naj bi se vadili v odpovedi. Odpovejmo se zabavam, kinu, alkoholnim pijačam, tobaku in podobnemu. V postu zlasti radi molimo žalostni del rožnega venca in križev pot.

Spokornost obsega tudi dela ljubezni, dela telesnega in duhovnega usmiljenja, miloščino v vseh oblikah. Skrbimo npr. za zanemarjene in zapuščene bolnike, za telesno ali duhovno zapuščene otroke. Prenehajo naj se medsebojni prepiri in mržnje v družini, sovraštva naj se poravnajo. Velikodušno si odpuščajmo. Varujmo se grehov jezika, postimo se v govorjenju, da bomo obrodili vreden sad pokore.

Nekaj o hinduizmu

Sicilijanski mislec, pesnik in asket Lanza del Vasto, znan po svojem svojskem redovništvu in po svojih knjigah: „Romanje k virom“, „Komentar k evangelijem“ in „Juda“, si že veliko let prizadeva za medsebojno spoznavanje in zблиževanje krščanstva in hinduizma. On sam je dalje časa preživel v Indiji ob Gandhiju in prepoznal ter privzel več hinduističnih prvin. V Buenos Airesu je že večkrat budil zanimanje tudi za vzhod.

V Buenos Aires prihajajo pogosto tudi jogi iz Indije, ki po raznih krožkih razlagajo, kako z dihalnimi vajami lahko dosežemo telesno sproščenost in počitek in sploh obvladanje svojega telesa. Nekateri tudi uvajajo v premišljevanje in zbranost. Med publiko je brez

dvoma precej snobizma, ki leta za eksotičnimi osebnostmi in nenavadnimi dogodki, so pa tudi drugi, ki skušajo odkriti in privzeti prave vrednote tudi iz vzhodnjaških verstev in filozofij ter načinov življenja.

Znano je, da so šli v Indijo tudi beatlesi, prebili nekaj tednov na tečaju za premišljevanje ter obvladanje samih sebe, nato pa se nenadno vrnili domov ter se norčevali iz vsega.

Kaj je pravzaprav hinduizem?

Hinduizem je verstvo, ki se je razvilo s prihodom arijcev v Indijo ok. 1500 let pred Kristusom. Spojilo je nekatere prvine domačinov s prvinami prišlecev.

Hinduizem je sad, ki je zorel počasi iz človeškega izkustva. Rodili so ga neutrudno preiskovanje lastnih globin, nepretrgano razmišljanje in silna prizadevnost, da se ničesar ne izgubi iz bogate zakladnice skušnje.

„Hinduizem — pravi Gandhi — je neutrudno iskanje resnice, je religija resnice. Resnica je Bog. Poznali smo zanikanje Boga, nikdar pa ne zanikanje resnice.“

Odprtost, prožnost in strpnost hinduizma ne poznajo meja. Hinduizem lahko objema primitivni politeizem in obenem najbolj prefinjeno filozofijo. Zato pa je tudi praktično nemogoče, pokazati kako določeno božanstvo kot izključno hinduistično.

Zemeljske danosti, življenje, veselje, osebnost, ljubezen so za hinduiste le varljiv videz in vir bolečine. Trpljenju ne moremo ubežati

drugače kot z odpovedjo in zbravnostjo.

Ta pobeg je v tem, da se „jaz“ (Atman) spovrača v „vse“ (Brahma). Človek mora priti do spoznanja, da je Atman enak Brahmi.

Brez zavesti in brez čustva, brez ljubezni in brez lastne osebnosti, v popolni istovetnosti z „vsemi“, se človek lahko izogne nestalnostim in nezgodam bivanja.

Tisti, ki se ne povzpne tako visoko, se mora po svoji smrti znova roditi in sicer v skladu s svojim zadržanjem in svojimi dejanji. Ponovno utelešenje je lahko v nižje bitje, npr. v kako žival, ali pa v višje bitje, npr. v bolj popolen tip človeka.

Pri tem nauku je znamenito to, da nekdo lahko hodi po zgrešeni poti, ne da bi to nujno vključevalo nevhvaležnost in skrunjenje ljubezni. Hinduizem pravzaprav ne pozna greha.

Hinduistična družba je razdeljena v kaste. Prvo sestavljajo duhovniki; drugo vojščaki, tretjo trgovci in kmetje, četrto pa podložniki. Pod vsemi temi so pa še brezpravni parie brez vsakega družbenega razreda. Te kaste so utemeljene na veri o preseljevanju duš.

Notranjost in duhovnost zazemata pri hinduistih zelo pomembno mesto.

Hinduizem je narodna religija Indije z 220 milijoni vernikov, je verski okvir, v katerem milijoni ljudi doživljajo božjo skrivnost in vsklajajo svoje življenje z njegovimi postulati.

Krivično in naivno bi bilo, če bi hoteli hinduizem zavreči z osmešenjem ali zmiganjem ramen. Mnoge njegove drže so globoke in bogate in so po svoje pot k odrešenju.

Življenje dojemajo predvsem kot bolečino. Dejansko je naravnost pretresljiva beda indijskih množic. Rešitev iz tega stanja iščejo predvsem v kontemplaciji in v askezi.

V tem pogledu je njihovo zadržanje preveč pasivno. Uče človeka, naj se skloni pred usodo in se ji vda. Človek naj ostane notranje trden, prost poželjivosti in sporov, vendar beda bo še zmeraj ostala na svetu kot neogibna usoda. Človeška beda je olajšana le v notranjosti krepostnih ljudi, ne v svetu. Ker jemljejo svet le bolj kot zunanji videz, ne začutijo zadosti vzpodbude, da bi ta svet zboljševali. Še večnost ne pojmujejo in ne pričakujejo kot srečanje v ljubezni ali razpon osebnosti, ampak kot razkroj osebnosti, ki izgine v „vsem“. Hinduist se resignira na siromaštvo na tem svetu in na odpoved vsestranskemu razvoju svoje osebnosti in tudi na odpoved zavestni in osebni sreči v onstranstvu.

Katero pot bo ubral do sedaj preveč statični hinduizem v današnjem in jutrišnjem tehničnem in dinamičnem svetu, je težko predvideti. Če se bo otresel z drugimi anahronističnimi lastnostmi vred tudi vsega pozitivnega in dragocenega verskega izkustva, bi bila velika škoda.

MOLITEV IN TISTI KI TRPE

Profesorica Germana Sommaruga od Mednarodnega središča za pomoč bolnikom je preučevala stališče bolnikov do molitve. Izjavila je, da so izjema tisti ljudje, ki tudi v bolezni globoko duhovno živé. Večkrat bolezen ovira molitev ne pa milosti, ki more delovati v bolezni in po njej. Človek postane zaradi bolezni iznenaden in zbehan, pa tudi obupan. Vsega tega ga more rešiti dobra molitev. Ta pa je odvisna od različnih psiholoških činiteljev, od duhovne priprave nanjo, od različnih načinov pojmovanja pomena življenja in duhovnih vrednot ter od okolja, v katerem živi tisti, ki trpi. Zelo različno se vede v bolezni otrok, mladenič, veren in neveren človek, kadar je bolezen resna, težka, dolgotrajna. Tedaj more biti molitev samo krik ali molk. To se dogaja

zlasti tedaj, kadar tisti, ki trpi, ne ve ničesar povedati in na nič misliti. Tak bolnik je ubožec, ki kaže svoje rane, pa niti ne premakne svoje roke. Tudi to more biti molitev.

Bolnik more tudi prositi, naj gre od njega kelih trpljenja. Tudi to more biti uspešna molitev.

Sin govori s svojim Očetom tako, kakor pač zna, da prosi, roti, joka. S svojim pogovorom obnavlja stik s svojim Očetom. Večkrat je bolnik ves poln trpljenja. Mi pa kar razumeti ne moremo njegovega odpora, odklanjanja molitve in njegove groze pred različnimi molitvenimi obrazci. Vendar jih odklanja samo iz utrujenosti. Bog je Oče in ve za vse to. Razume svoje otroke, ki trpe in jih ljubi. Včasih Bog dopusti, da se pogreznejo v brezno ponižnosti, da tam najdejo Boga in spoznajo Kristusa v ubožtvu njegovega trpljenja. Prav tedaj je tudi mogoče razumeti s pomočjo božje milosti pomen tistega življenja, ki je vstalo iz smrti Križanega. Človek čuti navzočnost Kristusa in tisto njegovo trpljenje, ki ga nadaljuje v svojih lastnih udih. Skrivnost Kristusovega trpljenja včasih tudi nekatoličane pridobi za molitev.

Danes mnogo govorimo o vrednosti skupne molitve. Bolnik more to molitev opravljati le včasih, ob nekaterih priložnostih. Tudi bogoslužna molitev je dragocena za trpečega človeka, kadar mu bolezen dopušča, da se je udeleži, posebno bogoslužje bolnikov, če so se

nanj prej dobro pripravili. Važno je, da vsakemu pomagamo, da bo našel svojo molitev in da ga pripeljemo do spoznanja, da je tudi tedaj, kadar prav nič ne more moliti, pred svojim Očetom in Bogom, ki ne zahteva ničesar drugega od njega kakor to, da je ponižno pred njim.

Važno je spraviti bolnika iz njegovega majhnega zaprtega sveta ter ga odpreti Bogu in odpreti tudi drugim. Včasih je tudi od zdravih odvisno, kako bolniki mislijo o molitvi in trpljenju. Treba je sodelovati pri tem, da se bo ljubezen, s katero bolnik trpi, spremenila v darovanje in molče spoštovati skrivnostno delovanje neskončno dobrega Boga. Delati moramo tudi za to, da bo bolnik spoznal, da jih mnogo zanj moli. Kadar bolnik odpre svoje srce skrivnosti Kristusovega trpljenja, je že gotovo, da je od upornosti prišel do miru, upanja, vdanosti in darovanja.

Tisti, ki trpe, večkrat zelo pogrešajo zakladov duhovnega bogastva: branja, zakramentov, dobre besede. Molitev je bogastvo, ki ga je treba hraniti.

Zadnji del svojega predavanja je profesorica Sommaruga posvetila starim ljudem. Ni starosti, ampak so stari le ljudje. Starost bi morala biti doba posebne lepote, svečanih in dobrohotnih misli, doba notranjega miru in ljubezni do ljudi, nepretrgana radost neizrekljivega upanja.

Toda večkrat je drugače, ker je kriza vere in upanja; ker manjka

ljubezni do življenja, strahu pred smrtjo; ker se zavedamo praznote, negotovosti, nekoristnosti, jeze zaradi drugih, ljubosumnosti, slabosti volje, puščobe. Vse to vpliva na molitev. Včasih ima sebičnost močne korenine, žalost prodira v velike globine, osamelost pa povzroča zelo bridke bolečine. Zato se stari ljudje nič več ne morejo zbrati k molitvi. Kljub temu jim je Bog zelo blizu; treba je le, da smrt pretrga zagrinjalo telesnega življenja.

Mladi ljudje so dolžni pomagati starim ljudem, da bodo upirali svoje oči v luč, da bodo znali moliti brez mnogih besed, živeti v duhu molitve vsakdanje življenje in ga z ljubeznijo sprejeli kot zadnji del prvega cilja.

G. M.

V ♥ DRUŽINI

ALI JE POST ZASTAREL ?

Kristjani se pripravljamo na veliko noč s štiridesetdanskim postom. Mnogi vidijo v postu samo negativno stran, le nekako pokoro za greh. V resnici pa ima post nadvse pozitivno vlogo in pomen za naše zdravje, za našo duhovno rast in za naše medsebojno sožitje.

Morda za koga presenetljiva ugotovitev: sodobna znanost o prehrani potrjuje pravilnost naših verskih predpisov o postu. Pravila zdrave prehrane priporočajo npr. vsak teden en „vegetarijanski“ ali postni dan, ob prehodu iz zime v pomlad pa celo postno kuro. S postom organizem ne oslabi, temveč se okrepi. Zaradi manjšega dovajanja hrane se organi odpočijejo in opomorejo, iz telesa se izločijo razni strupi in nedelavne celice. Tako se celotno telo obnovi in prerodi.

S postom prenovljen organizem se laglje in bolje posveti duhovnemu ustvarjanju. Človekov duh in snovnost sta v bitni sovisnosti. To je že staro spoznanje, zato so se veliki modreci postili. Ko človek svojega duha nekoliko sprosti pritiska telesnih zahtev, laglje odkriva duhovne vrednote, se pogloblja v razmišljanje in molitev. Misel se vse bolj otresa vsakodnevnih skrbi, vedno bolj se umirja, spoznava svoje slabosti in bolj razumeva bližnjega. Iz tega se že poraja čut vzajem-

nosti in krepki navdih za dobra dela in pomoč bližnjemu. Vse začnemo dojemati v novi luči: naši in tuji problemi postajajo enostavnejši, nekako lažje rešljivi v medsebojnem razumevanju in vzajemni pomoči.

In kam naj s tem, kar nam zaradi posta ostane? Odgovor je na dlani: daj to potrebnim, lačnim, raztrganim, brezdomcem, ki jih je na svetu vedno več. Narava daje kruha za vse, le človek je tisti, ki ga ne zna pravilno pridobivati in pravilno razdeljevati. Spoznati moramo najprej, kaj nam je res potrebno za naše zasebno in občestveno življenje. Ko smo spoznali, kaj je v naše resnično dobro in skušamo to z iskreno voljo in izprošeno milostjo tudi doseči, ustvarjamo istočasno zavestno in neogibno dobro tudi svojemu bližnjiku in po njem občestvu.

Post, ki ga nam Cerkev tako modro svetuje (in vse manj predpisuje), naj preraste samo spokorniški okvir in seže prav do korenin našega zasebnega in občestvenega življenja.

M. K.

Mati zapisuje in vprašuje

ALI SVOJE OTROKE KAZNUJETE?

Znova in znova se povračamo na to važno vzgojno vprašanje. Saj je toliko porednih otrok in so med njimi takšni, ki so velikokrat kaznovani, pa tudi takšni, ki kazni pravzaprav ne poznajo. Kaj je torej prav: kaznovati ali ne?

Francijeva mati trdi, da mora svojega sina šestokrat kaznovati. Lenkina mati pa pripoveduje, da jo hčerka uboga, ne da bi bila kaznovana. Zdi se ji, da s kaznovanjem ne more doseči, da bi med njima stalno vladalo razumevanje in zadovoljstvo.

Petrova mati je mnenja, da je kaznovanje otroka umestno, kadar so za to dani gotovi pogoji. Vendar kazen ne sme pustiti posledic, ki so kvarne telesu in duši.

Nekateri kaznovani otroci so namreč po prejemu kazni še bolj neugnani, kot so bili preje. „I, kaj, takrat malo potrpi, pa je...“ pravi

Franci, ki se prav nič ne poboljša. Lenka postane tiha in potrta, da se takoj vidi, da je bila kazen zanjo prestroga. Peter se zaveda, da je kazen zaslužil in — ga je sram radi tega.

Franci raste v družini, kjer mati za vsako malenkost hitro vzroji in je tudi s kaznimi radodarna, Lenka in Peter pa rasteta v družinah, kjer vladata ljubezen in medsebojno spoštovanje. Že prizvok v materinem glasu zadostuje, da se zresnita. Sta ubogljiva in vljudna, ker imata svojo starše rada in ker želita, da bi starši bili zadovoljni.

Lenka vidi, da sosedje njene starše spoštujejo in cenijo in jih zato hoče posnemati. Znano je, da otroci iz srečnih družin stremijo, da bi bili povsem podobni svojim staršem. Lenka posnema mamico v izražanju, v kretnjah, v ljubezni in nežnosti. Njen brat skuša posnemati očeta v njegovem vestnem delu, v pripravljenosti za pomoč, v preudarnosti in ker ga ima rad, se njemu na ljubo pridno uči. Učenje ima za svojo dolžnost in kot tako jo mora dobro opraviti, saj je pri svojem očetu videl, da svoje dolžnosti vestno izpolnjuje.

Kljub dobri volji otroci le ne storijo vedno vse dobro in prav. Primanjkuje jim izkušenj in zato večkrat naredijo nehote kakšno nerodnost. Zato je naloga staršev, da jih vedno opominjajo in učijo. Mamica navaja Lenko na lepo vedenje, njenega bratca na sožitje s prijatelji, na odpoved itd. Dopoveduje jima, kako morata delati, da „bo prav“, *ker je tako prav*, ne pa ker se njej tako zdi. Med njimi raste misel, da otroka sprejemata in si tudi želita materinih opomb in nasvetov.

Lenka in njen brat pa sta tudi — kot vsi zdravi otroci — prebršana in včasih mamico preizkušata. Ko uvidita, da je mati dosledna, kaj hitro popustita. Materina doslednost preide na otroka, ki postane dosleden tudi v svojem malem svetu.

Peter ima včasih svoje „muhe“. Zadnjič je npr. moral spremeljati mamico na obisk, čeprav bi se raje igral na vrtu. Zato se je name-noma tako grdo vedel, da je bilo mamico sram. Ne vprašajte, kaj je bilo, ko sta se vrnila domov! K sreči se je Peter zavedal, da je kazen zaslužil... ker je namerno delal slabo.

Francijeva mati dečku velikokrat grozi. In groženj ne izvede. Zato so popolnoma odveč. Kaznuje ga, čez kratek čas pa ga zopet boža, pred sosedji vpije nanj in se čezenj pritožuje, ko sta pa sama doma, mu daje

slaščice... Jasno je, da se je dečko na njene izbruhe in jezne besede navadil in jih ne upošteva ter jih enostavno presliši. Je trmast in zagrenjen. V bistvu pa je dober otrok. Počasi se mu vzbuja občutek, da ga mati ne razume in počasi raste v njem odpor do vsega, kar je v zvezi z njo... Kaj bo z njim, ko bo dorastel?

Starši navadno tako vzgajajo otroke, kot so bili oni sami vzgojeni. Lenkini in Petrovi starši so rastle v srečnih okoliščinah in v družinah. V svojih družinah so vzpostavili enako vzdušje in vzgajajo otroke tako, da je kaznovanje skoro nepotrebno, ali pa le zelo redko.

Francijeva mati je imela težko mladost, ki je bila polna razočranj in trpljenja. Že njeni starši so živeli v neurejenih družinskih razmerah. Torej sama sebe ni našla in zato tudi svojemu otroku ne zna pomagati in ga razumeti.

Ali se vam ne zdi, da je ona bolj potrebna pomoči, kakor njen sin?

Priredila P. D.

5' kramljanja

Gledala sem jih in premišljevala.

Na odru so stali. Lepi, mladi, dobri, sposobni, polni življenja. Cvet naše mladine!

A kar je tisti trenutek najbolj prevzelo: slovenska beseda jim je tekla iz ust kot živ vir, čista, pojoča, iskrena. Prihajala jim je iz src.

Bog me! Da je to mogoče! Več tisoč kilometrov daleč od rodne zemlje njihovih očetov, rojeni in živeči med drugo krvjo, pijoč vseučiliško modrost med drugim narodom — pa je njihova materina beseda vredna Cankarjevega slavospeva o Nebesih pod Triglavom!

To je čudež, „slovenski čudež“!

Gledala sem jih in razmišljala. Njihove besede so legale kot balzam na odprte rane, ki jih slovenski zdomci nosimo v srcih. Da imamo rod, ki razume našo bol, naše ideale, naše napore!

Spomnila sem se Velikonjevih Amerikancev in dedove žalosti zaradi sinove hladnosti in vnučkovega nepoznanja dedove govorice. A nas naš rod razume. Razume in čuti. Boli ga in hoče pomagati.

To je naše upanje v brezupnem. To je naše zadoščenje in naše plačilo.

Kdaj nam je vzcvetel ta rod? Kako je bilo mogoče presaditi isto mišljenje, isto čustvovanje sredi borbe za kruh, za streho, za ustalitev sredi velikega novega sveta v srca mladih?

Bila je *ljubezen*. Ljubezen do slovenstva. Samo ona to zmore. Prinesli smo jo s seboj in jo nosimo v globini srca z vero v Boga kot najdražjo svetinjo. Otroci so jo prejeli od nas z življenjem, z vsakdanjim kruhom. In Bog je blagoslovil to rast. Dala nam je prvih cvetov slovenstva v svetu.

Še sedaj jih vidim. Šestero jih je bilo na odru. Pa bi jih mogli postaviti še šest in še nekajkrat šest.

In potem?

Potem... Potem bi bilo teh cvetov vedno manj, še manj, dokler jih ne bi bilo več... Ker ne bi bilo več slovenskih družin? Ne. Ampak ker ni več v njih ljubezni do slovenstva.

Ker so ostali le zgolj Amerikanci.

M. B.

Smisel in moč mladim naporom

Avgust Ruville je bil velik oboževalec francoskega pisatelja Voltaireja. Navduševal se je za njegove svobodomiselne ideje in brezverske nauke, po katerih je vzgajal tudi svojega sina.

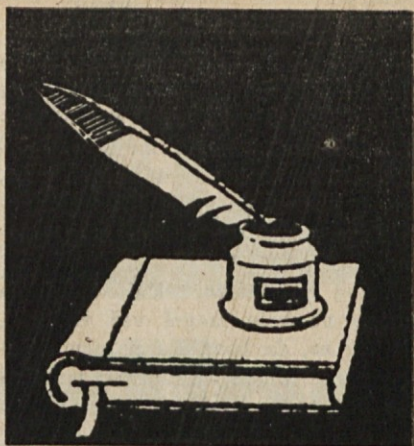
Ko je sin nekoč izrazil željo, da bi rad osebno videl pisatelja, mu je oče rad ustregel.

Šla sta na Voltaire-jev dom.

Po običajnem pozdravu je Ruville predstavil svojega sina in rekel: „Pripeljal sem ga, ker bi vas rad videl. Vzgajal sem ga povaših naukih in po vašem zgledu.“

Voltaire je nagrbančil čelo in dejal: „Mislim, da bi bilo bolj koristno, ako bi ga seznanili s katekizmom in ga vzgajali po Kristusovem nauku in zgledu.“

PRETI NAMA LOČITEV

B. P. Poročila sva se pred tremi leti. V zakon so naju vodili najlepši družinski ideali. Rekla sva, da se ne bova poročila samo za nekaj let, marveč za vse živlejnje. Izgradila si bova toplo družinsko gnezdo, ki naju bo osrečevalo. Najina ljubezen ne sme poznati zatona. Zato sva se poročila cerkveno. Računala sva, da nama mora Bog pomagati. Prvega otroka sva sprejela z velikim veseljem, čeprav je ona med nosečnostjo mnogo trpela. Sedaj pričakujeva drugega.

Vse je kazalo na najbolje. Toda medtem se je v najino družinsko življenje zajedel črv. Moja žena je postala nemogoče ljubosumna. Ne dajem ji za to nikakega resnega povoda. Doma sem, kolikor mi služba le dopušča. Rad imam njo in otroka. Zgodi se pa, da moram včasih nekoliko dalj izostati. Imamo seje, posvete in podobno. Ko

pridem domov, me dočaka razjarjena. Njen jezik je bolešno zbadljiv: „Kje si hodil? S kom si bil? Zakaj te ni bilo tako dolgo? S katero si se pa danes vlačil?“ Taki in hujši očitki letijo name. To me globoko žali, ker ji doslej tudi v mislih nisem bil nezvest. Moji živci niso iz jekla. Moja potrpežljivost ni brez meja. (Ne vem, kakšen odnos naj zavzamem do ženinega sumničenja, ki razjeda mojo ljubezen do nje. Niti ne ve, kako njeni krivični očitki rušijo same temelje najinega sožitja.

Za hude ure, ki so med nama, vedo tudi sosodje. Tudi v službi so že slišali o njih. Tovariši me zbadajo, da sem podcopatnik. To žali moj ponos. Postajam zagrenjen. Doslej mi nobena ženska družba ni bila nevarna. Če bo pa to tako šlo naprej, vem, da me bo vrglo iz ravnotežja. Našel bom nežno žensko

srece, ki mi bo izkazalo sočutje. Bojim se tega.

Bojim se ženo vzeti v družbo in na prireditve. Lahko nenadoma vzkipi in mi pred vsemi naredi sceno. To bi škodovalo mojemu ugledu. Če pa žene ne vzamem s sabo, jo to peha v še večjo ljubosumnost. Najino sožitje je še bolj zagrenjeno.

Kaj naj storim? Zdi se mi, da dolgo ne bom mogel več vzdržati. Bojim se, da bova šla narazen. Tega pa ne bi hotel, nikakor ne. Kako naj to preprečim?

Vaš primer ni osamljen. V mnogih zakonih pride ta težava. V lepem, rdečem jabolku se je zaredil črv ljubosumnosti in ga razjeda. Družinsko življenje postaja težavno, včasih neznosno. Prvi, splošni nasvet bi bil tale: „Ne dajte se premagati hudemu, temveč premagujte hudo z dobrim.“ Tako pravi sv. pismo. Vztrajajte v zvestobi in ljubezni do žene in družine! Bodite močni in iščite si moči v molitvi, v pogovoru z Bogom. Ne dajte se razdražiti, da bi se ločili, ker boste iz manjšega zla naredili večje, iz enega mnogotero. Spomnile se, da sta se poročila pred oltarjem! Kar je Bog združil, tega vi ne ločite!

Priznamo, da je z ženino ljubosumnostjo prišel velik križ v vajino zakonsko življenje. Toda zavedajte se, da ste dovolj močni za to, da ga prenesete. Kaj vse so naši ljudje prenesli v taboriščih, zaporih in na bojiščih! Človek ima v sebi silno moč. In če bi prišli na rob svojih moči, potrpite, ker čas tudi svoje

stori. Danes je neznosno, jutri bo dobro!

Ženina ljubosumnost ubija vašo ljubezen. Razumemo. Toda namesto čiste, neskaljene ljubezni naj pride sočutje, ki je tudi ljubezen. Vaša žena si ni popolnoma sama kri-va svoje ljubosumnosti. Najbrž ji prirojena. Kar pa je prirojeno, je kakor bolezen. Ali se boste jezili na človeka, ki je bolan? Saj ni sam rad zbolel. Imejte sočutje z bolnikom in mu pomagajte, da ozdravi.

Črva v jabolku ne boste mogli popolnoma zamoriti. Za to ni operacije ne tablet. Pač pa ga je mogoče več ali manj omrtviti.

Zdravljenje se začne, ko žena spozna, da je neupravičeno in bolelno ljubosumna. Pomagajte ji odkriti tudi vzroke njene ljubosumnosti, ki se jih morda ne zaveda. To je občutek manj vrednosti. Misli, da ni dovolj telesno lepa in dovolj mlada. Prepričajte jo, da vaša ljubezen najde na njej še kaj več, kot je telesna lepota. Ljubimo človeka in to, kar nam je daroval! Vaša žena vam je darovala otroke in sebe in svoje najlepše dneve. — Morda je korenina ljubosumnosti sebičnost, da vas hoče imeti vsega in izključno zase? Odstirajte ji lepoto velikodušnosti!

Svoje dolžnosti do družbe in službe opravljajte kot da nič ni. Pojdite v tem pogledu ravno pot in ženo odpravite na kratko. Se bo že sprijaznila. Tu potuha ne bi bila na mestu.

za mladino

POČITNICE

Kako čarobno veselo zveni ta beseda. Oddih od dela, študija.

Tako naporni so bili zadnji tedni v šoli, na univerzi. Pripravljanje na izpite, ponavljanje snovi, živčna napetost. Zdelo se je, da bi bili profesorji in mi že vsega naveličani in vendar, da hočejo iz nas iztisniti še zadnje. Izpiti. Potili smo se od učenja, napora in vročine, ki je pritisnila v decembru.

V delavnici, pisarni je bilo zadnje tedne neznosno, le s poslednjim naporom volje smo se prisilili k delu. „Še malo, saj bodo kmalu počitnice,“ smo si dopovedovali.

In sedaj je počitek. Sliši se, kakor svoboda, prostost. Kakor bi iz polnih pljuč zadihali sveži zrak.

Počitnice, ne lenobno brezdelje in zapravljanje časa, ampak oddih in nabiranje moči za prihodnje leto. Bivanje v hribih, na morju, na deželi.

Počitnice — važen čas za mojo dušo, važen za službo Kristusu v mojem mladem življenju.

Dve možnosti imam — rasti ali padati.

Propadati — vsak dan po malem: plehko čtivo, umazane kinopredstave, dvomljivi pogovori, razsipanje denarja, sebičnost.

Rasti — vsak dan po malem zmagovati: vsakdanja molitev, čisti pogovori, plemeniti prijatelji, pomoč potrebnim, smehljajoč se opti mizem.

Napredovati v prijateljstvu z Bogom in v službi ljudem. Rastoče izžarevanje mladostnega veselega in nalezljivega krščanstva.

Jasno nedeljsko jutro je obetalo lep, vroč dan. Pred cerkvijo se nas je zbrala grupa deklet in fantov. Skupno smo se udeležili sv. maše in se odpeljali na kopanje. Velik bazen, sočen dan in hladna voda je privabilo veliko število kopalcev. Leže v znak sem poslušal šumenje dreves in gledal modro nebo. Sonce mi je žgalo telo. Vročina mi je burila kri. Skočil sem v vodo in zaplaval.

Bilo je mnogo tujih deklet v minimalnih kopalnih oblekah. Postalo mi je neprijetno. Pa tam si bila ti. Med nami. Tvoja sveža, čista, zdrava lepota me je dvigala. Tvoja navzočnost me je mirila. V tvojih očeh sem našel tisto skrivnostno luč, ki mi sveti v mojih bojih. Tvoj večni nasmeh širi veselje, ogenj, pogum, srečo božjih otrok.

Sonce počasi izginja na obzorju. Zelene smreke parka rišejo sence v polmrak. Nebo je še vedno modro, vedno temnejše.

Hvala, Gospod, za tako lep dan, hvala za vodo, ki me hladi, sonce, ki me greje, drevesa, ki mi dajo senco. Hvala za moje prijatelje, hvala za njene oči.

M.

Mini-razgovori o ljubezni

LJUBEZEN SPOMLADI

Za obiranje sadja je primeren le določen čas. Sadjerejec to dobro ve. Ne takrat, ko je sadje še kisló, trdo in zeleno. Tudi ne takrat, ko je že zmehčano, uvelo ali nagnito. Sadje mora biti ravno prav zrelo, nabreklo od svojih sokov in sladkorja, vabljivo dišeče, prijetno za dotik in prikupno za pogled.

Tudi ljubezen ima svoj pravi čas. Ravno tako zaročna doba. Dandanes si poišče mladi svet fanta ali dekleta že na pomlad življenja. Pari komaj odraščajbčih fantov in deklet, skoraj še otrok, hodijo kot zaljubljeni z roko v roki. So zaroke, ki so kot kisló sadje, so ljubezen, ki ji še manjka zorenja.

Komaj preskočijo zid otroštva, se mladi ljudje že lotijo obiranja sadov ljubezni. Vendar spomladi še ni žlahtnega dozorelega sadja. Jesen je pa še daljna kot obzorje.

Mladenič in mladenka sta pač že dosegla spolno dozoritev, še zdaleč pa ne tiste čustvene zrelosti, ki bo uravnavala njune čustvene nemire. V mladosti tudi še ni moč doseči tiste moralne zrelosti, ki poraja požrtvovalnost, pozabo samega sebe in zaupanje. Te kreposti pa so nujno potrebne za tako skupno življenje, kot je zakonsko. V mladosti tudi še nima človek tistega ekonomskega stanja, ki omogoča ustanovitev zakonskega podjetja, kjer ljubezen tudi je, zbolí, se oblači in plačuje davke.

Ta trojna nedozorelost obstaja redno enako pri obeh članih mladostnega para, ki se uvaja v ljubezen pod nestanovitnim spomladanskim nebom. Mladostna ljubezen je krhka kot porcelan.

Zakaj si dandanašnji fant tako zgodaj poišče dekle, zakaj hoče sodobna mladenka čimprej navezati nase fanta? Zakaj se mladostniki pri petnajstih pomladih obvezujejo za naloge, ki presegajo njihove moči? Od kod ta sla po obiranju sadov, ko so še kisli in nezreli navkljub varljivemu videzu? Najbrž je več razlogov.

Prvič: zaradi mladostne psihologije. Tedaj se prebudita v življenju spolnost in ljubezen. Srce se odpre kot okno svežosti teh dveh dotlej neznanih realnosti. In dušo prevzame lakota in žeja in skoraj neskončna potreba po ljubezni: ljubiti nekoga in biti ljubljen.

Drugič: zaradi družinskih razlogov. Mladi človek se pogosto zave, da ga starši ne razumejo, večkrat niti ne poslušajo. Očitajo mu odsotnost in brezbriznost — in večkrat imajo prav.

Tedaj išče mladi človek pri fantu oz. dekletu nadomestek za ljubezen, ki je ne prejema s strani staršev. Ljubezen, ki jo pogreša doma, išče in najde zunaj. Vsak mladi človek trpi zaradi notranje osamelosti. Ta občutek se še okrepi v samotí, v kateri ga puščajo starši. Zato tem bolj pohiti z zaroko.

Tretjič: iz družabnega razloga. Mladi človek vidi, kako se poraja ljubezen med njegovimi vrstniki in vrstnicami in kako si vsak čim prej poišče partnerja, pa naj bo pri delu ali v kinu, na cesti ali pa v televiziji. Vse, kar obdaja mladi svet, tira v to. In ni se lahko odtegniti pritisku okolja in nalezljivosti zgleđa.

Četrtič: zaradi napačnega občutka moškosti ali ženskosti. Mladi svet večkrat misli, da brez zgodnjega zaročnega razmerja niti ne dopolni svoje osebnosti niti ni na višini svojih prijateljev in tovarišic, ki so že zaljubljeni.

Tisti, ki uživa nezrelo sadje, zbolí. Tudi prezgodnja zaročna razmerja imajo svoje nevarnosti.

Ko se prebudi prva ljubezen, je večkrat burna in nezadržljiva, prekipevajoča in neugnana. Čustveno življenje nekako zalije dušo in napolni

življenje zaljubljenca. Če je čaša polna, ne gre vanjo niti kaplje več. Če ljubezen zajame vse zanimanje, prekrije vse ideale in si podvrže vse nemire mladega človeka, je jasno, da v njegovem življenju ni več prostora za nobeno drugo reč. In to je v škodo delu in študiju in družinskemu življenju.

In ker gre za nedozorelo ljubezen z močno primesjo idealizacij in sanj, bo to ljubezensko razmerje padalo iz krize v krizo. Napetosti in trenja med obema se bodo porajala zaradi najmanjših težav in prepir in spor bosta kot neogiben krožnik na vsakodnevnem jedilnem listu.

Po drugi strani pa se mora mladostna ljubezen, vsa krhka in napa, spoprijeti navadno še z nerazpoloženjem, če ne s prepovedjo staršev. Mladi golobji parček se mora boriti na dveh bojnih črtah: z lastno nedozorelostjo in s starši.

Tudi v moralnem redu so mladostni zaljubljeni v veliki nevarnosti. Če sloni mladostna ljubezen le na čutni privlačnosti brez notranje duhovne simpatije, išče le egoistično zadostitev strasti in vstop v prepovedane cone. Šele ko se združijo duše, se smejo združiti tudi telesa.

Prezgodnja zaročna razmerja onemogočajo mlademu človeku posrečeno izbiro. Potrebovali bi več časa, da bi poznali več možnih kandidatov in si šele takrat izbrali bodočega življenjskega tovariša. Mladi svet se obvezuje, ko še ni zmožen spolniti nobene obveze. Zapravlja čas in še druge navaja k temu.

Mlademu svetu bi bilo treba dopovedati, naj uporablja čas mladosti za pridobitev prijateljev. Prijatelj naj si nabere, kolikor hoče, a res samo prijatelj. Tako bo mogel mirno prepoznati moško in žensko psihologijo, presoјati duše in motriti zadržanja ter primerjati osebe. Od tam pa naj bi ob svojem času nastala izvolitev in obveza.

Pomlad more nuditi le rože. Tisti, ki zna čakati, bo videl, kako te rože dozore v sočne in okusne sadeže.

J. A. Peñalosa — J. Šc.

Svoja slaba nagnjenja moramo premagovati

Zla nagnjenje v sebi premagujemo z molitvijo in postom, s samozatajevanjem in tako, da smo čuječi.

Krotiti moramo svoje telo in ga devati v sužnost (1 Kor 9, 17). Živeti moramo po duhu in ne streči poželenju mesa.

V spomin na štiridesetdanski post nas Cerkev vabi, da se tudi mi vsako leto 40 dni pred veliko nočjo odpovemo raznim užitek in zabavam ter se prostovoljno postimo in delamo pokoro. Ta čas več molimo. Posebno koristni postni pobožnosti sta križev pot in bogoslužje velikega tedna.

Morris West - Pavle Rant
Ilustriral: Hotimir Gorazd

Ribičeve sandale

Ko je končala maša, se je mašnik podal v zakristijo, da bi odložil slovesna oblačila. Kardinali so počivali na svojih sedežih.

Nekateri so šepetali, drugi pa zaspano kinkali. Eden med njimi si je na skrivaj privoščil ščepec tobaka.

Drugi del ceremonije je bil strogo formalnega značaja: eden od navzočih bo prebral govor v latinščini, s katerim bo ponovno poudaril važnost volitev, obenem pa tudi dolžnost vseh, da jih do konca izpeljejo v redu in častno. Po stari navadi je ta nagovor pripadal tistemu, ki je bil najbolj vešč latinščine, a to pot je kamarlengo odločil drugače.

Ko je Rinaldi usmeril korak v skrajni del sedežev, je med zbranimi zavladal vzdih začudenja. Ponudil je roko visokemu in suhemu kardinalu in ga popeljal na govorniški oder. Ko se je vzravnal v vsej svoji višini, so kardinali videli, da je bil izbran najmlajši med njimi. Črni lasje so se ujemali s črno brado in preko levega lica je zijala

dolga in podpluta brazda. Na prsih je poleg križa visel bizantinski obesek, prikazuječ Devico z Detetom. Ko se je prekrizal, je začel z desne in končal na levi, kakor to delajo na Vzhodu. In že mu je stekla beseda, pa ne v latinščini, ampak v čisti in lepo zveneči italijanščini. Z drugega konca ladje je Leone pritrjeval Rinaldijevi zamisli z vso odločnostjo v izrazu, ki ga je spremljal droben smehljaj. Vsi drugi so se zamaknili v pričljivo zgovornost neznanca.

„Ime mi je Ciril Lakota in sem zadnji in najbolj preprost med člani tega Svetega Kolegija. Skoraj vsem med vami sem tujec. Moja čreda je izgubljena in zadnjih sedemnajst let sem preživel v zaporih. In če imam sploh kakšno pravico, da sem danes med vami, naj bo samo ena: da bi govoril v imenu vseh izgubljenih, vseh, ki tavajo v teminah. Zaradi njih bomo danes začeli konklave. Zanje moramo izvoliti novega Velikega Duhovnika.“

„Prvi, ki je to službo opravljal, je spremljal Jezusa Kristusa in bil križan kakor njegov Učitelj. In najbolj so služili Cerkvi in vernikom tisti, ki so obdržali živ stik z ljudstvom, tisti, ki so bili podoba Jezusa Kristusa. Veliko oblast imamo v sebi, dragi bratje, možu pa, ki ga bomo izbrali, bomo podelili še večjo. In to oblast smo dolžni izvrševati kot služabniki, ne pa kot gospodovalci. Smo, kar smo: duhovniki, škofje, pastirji, ker smo se z zaobljubo posvetili ljudstvu. Čredi otrok božjih. Vse, kar imamo, dobivamo iz ljubezni in potú

vernikov. Ti so nas vzgojili in usposobili, da jih moremo učiti in njih otroke. In v tej veri podeljujemo zakramente in izvršujemo sveta opravila, za katera smo bili posvečeni s svetim oljem in položitvijo rok nad našimi glavami. Če bi se torej postavili v službo kate-regakoli drugega poslanstva, bi bili izdajalci.“

„Prosijo nas sedaj, da bi v duhu ljubezni in ponižnosti sklepali, potem pa ob koncu izrazili pokorščino možu, ki ga bo večina izbrala. Že sedaj moramo torej biti, za kar se bo proglašil naš novi Veliki Duhovnik: služabniki božjih služabnikov. Vabim vas tako v teh poslednjih trenutkih: bodimo voljno orodje v rokah našega Gospoda. Amen.“

Nagovor je bil nad vse preprost. Besede pa so prevzele vse navzoče: močen glas, brazda na obrazu in skrivljeni, a zgovorni roki so jih spremljale. Ko je odhajal s prižnice in se podajal na svoj sedež, je vladala popolna tišina. Leone je s premikanjem glave izražal svoje odobravanje, Rinaldi pa pri sebi molil zahvalne besede. Zatem je vodja ceremonijala popeljal sprevod iz bazilike v smeri samega Vatikana: najprej so stopali kardinali v spremstvu svojih pomočnikov, zdravnikov in spovednikov; za njimi pa vodja konklava in vsi sodelavci.

V Sikstinski kapeli so spet prisegli. In že je Leone ukazal, naj zapojó zvonovi, da bi ob njih glasu zapustili zapečateni prostori vsi, ki niso imeli pravice do prisotnosti v konklavu. Služabniki so spremili

kardinale, vsakega v svojo sobo. Sledil je pregled vseh prostorov v zapečatenem področju: od sobe do sobe so šli, preiskali vsa zagrinjala in zavese pa vse vdolbine v zidovih, če se le ni morda kje kdo skrival in potuhnil.

Po končanem obhodu so se za to določeni dostojanstveniki ustavili ob stopnišču Pija IX. in švicarska garda je strumno odkorakala. Koncem koncev so glavna vrata zaklenili. Z zunanje strani jih je zaklenil s svojim ključem voditelj konklava, z notranje pa člani ceremonialnega zbora. In voditelj konklava je nemudoma ukazal, naj dvignejo njegovo zastavo na najvišji točki Vatikanske palače. Od tega trenutka dalje ni smel nihče več vstopiti v palačo ali jo zapustiti; prav tako je bilo prepovedano pošiljati sporočila v eni ali drugi smeri, dokler ne bi bil izvoljen novi papež.

Sam v sobi se je kardinal Ciril Lakota spet znašel sredi svojih osebnih vic, polnih trpljenja. Poznal je bolezen, ki se je pojavljala od časa do časa: mrzel pot mu je oblival čelo in dlani na rokah, krčni tresljaji so se prebегavali po zarezi na licih in pošasten strah ga je prevzemal, da se bo vse zidovje okrog njega na vsem lepem zrušilo in ga zmlelo. Dvakrat so ga v življenju porinili med mrzle stene podzemskih zaporov. Štiri mesece je tako tolkel mrz, pa temo in samoto ter lakoto. Takrat

je spoznal, kako so mu spričo tolikšne napetosti popuščali živci in omahovala vera. Med vsemi trpljenji skozi dolga leta izgnanstva v Sibiriji ga je edino to počasno ubijanje v samotni celici prignalo na rob odpadništva.

Pogostoma so ga pretepali z biči, a vsako pot se je razmesarjena koža zarasla. Neskončno dolge ure je predsedal med neusmiljenimi zasliševanji; zdelo se mu je, da mu bo razneslo glavo in že se je izgubil v bedni zmešnjavi. Ali z vseh teh preizkušenj je vedno odhajal z oživiljeno vero in osveženim razumom, kakor nikoli prej. Le strah pred samoto ga bo spremljal do smrti. Kamenev je tako izpolnil svojo obljubo: „Nikoli me ne boš pozabil. Kamorkoli boš šel, povsod bom za teboj. In četudi bi se spremenil in postal drugo bitje, nekaj mene bo v tebi ostalo.“ Še celo v dvorani cerkvenih princev, pod Rafaelovimi freskami, mu je sledil krvnik Kamenev. Samo ena pot je vodila stran od njegove sence, kakor je to mogel spoznati v kletnem zaporu: dvignil je roke v nebo k Vsemogočnemu, pokleknil, si zakril obraz z rokami in z vso silo poskušal zbrano moliti: „Oče, če je mogoče, odvrni ta kelih od mene...“

Dobro je vedel, da bo nevihta strahu prešla, a preboleti je bilo najprej treba prve smrtne udarce. Stene so ga stiskale k tlam. Tema mu je silila v oči in se zajedala v vse kotline lobanje. Mrz ga je spreletaval in zobje so mu šklepetali. In vdano je čakal luči, ki bo

oznanila začetek miru in srečanje z Bogom.

Luč je bila, svetloba. Kakor zora, ki v hipu oblije vso planjavo. Tam se je vila škrlatna serpentina romarske poti, več kot šest tisoč kilometrov dolge, od Lwowa v Ukrajini do Nikolajevskega ob Ohotskem morju.

Po končani vojni je bil kljub mladosti imenovan za lwowskega metropolita in naslednika svetniškemu Andreju Szeptickyju, poglavarju vseh ukrajinskih katoličanov. Kmalu zatem so ga zgrabili z drugimi šestimi škofi in izgnali v Sibirijo. Vsi drugi so pomrli. On edini je preživel izgnanstvo, on, osamljeni pastir razkropljene črede.

17 let je prebil v zaporih in taboriščih na prisilnem delu. Le eno samo samcato daritev maše je mogel opraviti v vsem času: nekaj kaplic grozdja in drobtinic belega kruha je zadostovalo. Ves nauk, molitve in posvečevalne besede, ki so ga sproti oživljale, so tičale globoko nekje v možganih. V tolažbo in bodrenje bednih sotrpinov je izmozgal iz sebe in virov Božjega Usmiljenja vse do zadnjega vlakenca. Telo se mu je v železni disciplini prisilnega dela čudežno utrnilo kljub živčnim pretresom. Še celo Kamenev je bil začuden nad toliko odpornostjo in voljo do življenja.

Krvnik Kamenev se je namreč vedno in vedno vračal v njegovo življenje, od prvih zaslišanj naprej. Kadar koli se je pojavil, vedno je bil za stopnjo više v

marksističnem režimu. Vedno bolj je bil prijateljsko razpoložen; nekako tako, kakor da bi se polagoma hotel sprijazniti s tajnim obučevanjem svoje žrtve.

Spet je bil Kamenev pred njim v spominih: zdaj ves hladen zdaj ves predan krčevitemu smehu, vedno pa išoč najmanjši znak slabosti, najbolj droben namig o predaji. Spočetka se je moral prisiliti, da je molil za svojega paznika. Sčasoma ju je začela združevati posebna zvrst nevidnega bratsva. Končno je bil pa prav Kamenev, ki mu je omogočil pobeg, seveda pod drugim imenom.

„Prost boš.“ mu je tedaj dejal, „ker te potrebujem na svobodi, vedno pa mi boš ostal dolžnik, kajti moral sem dati ubiti drugega človeka, če sem hotel tebi preskrbeti novo ime. Nekega dne bom zahteval poravnavo dolga... in plačati ga boš moral, pa naj bi te veljalo karkoli.“

Ciril Lakota je pobegnil in prišel v Rim, kjer je zvedel, da ga je umirajoči papež imenoval za kardinala: tako ga je vključil v kolesje usode, postavil za enega izmed stebrov Matere Cerkve.

Jasno je videl pred seboj svojo dosedanjo življenjsko pot. V času trpljenja bi pravzaprav mogel zaslutiti obljubo bodočih milosti. Za vsakega škofa, ki je daroval svoje življenje zaradi vere, je v njegovem naročju umrl sojetnik, zahvaljujoč Vsemogočnega, da mu je bila podeljena sveta popotnica ob zadnji uri. Vsi verniki razkropljene črede niso mogli izgubiti vere, prav

tiste vere, zaradi katere je on trpel. Da, nekateri verniki vsaj bodo ohranili v sebi droben pramenček ognja... in nekega dne bodo zagoreli tisoči in tisoči bakelj. V garaških skupinah prisilnih delavcev, kjer je bilo poniževanje najhujše, je spoznaval rast človeka v obrambi človeškega dostojanstva. Krščeval je otroke s prgiščem umazane vode in jih videval umirati, preden jim je beda sveta vtisnila svoj pečat. Navadil se je v ponižnosti iz hvaležnosti, in s pogumom je veroval v neko Vsemogočnost, ki vse uravnava v končno dobro po nekem silnem razvoju. Seznanil se je tudi s sočutjem in nežnostjo in pomeni krikov ponoči niso bili nobena novost več. Mislil je celo, da bi lahko postal orodje, ki bi Kameneva pripeljalo do popolnega razodetja, ali pa da bi mu vsaj mogel dati odvezo. A vse to je že počivalo v preteklosti. Pot življenja se je zdaj odpirala neznano preko Rima naprej v bodočnost, ki je ni bilo mogoče izmeriti.

Svetloba na obzorju se je zdaj začela spreminjati. Izginjala je stopa s svojimi planjavami in se prelivala v valoveče morje; po njem se je bližala v belo tuniko odeta pojava: obraz ji je žarel v svetlobi in z žebliji prebiti roki sta se širili v objem. Kardinala Cirila Lakota je pojava prevzela do skrajnosti in poskušal se je utopiti v globinah morja, a ni mu bilo dano. Ko sta se ga roki dotaknili in se mu je žareči obraz približal, ga je zajel nepopisen čut radosti. Za-

cutil pa je hkrati tudi neznosno bolečino. Potem se je onesvestil.

Ko je Rinaldi obiskoval člane konklava v njih prostorih, je našel Cirila Lakoto na kolenih, zamaknjenega v vsej trdoti telesa; roki je imel razklenjeni, kakor bi bil prebit na križu. Zaman se je trudil, da bi ga priklical k sebi; in odšel je na posvet s sobrati, ves presunjen in nemočen.

Drugo poglavje

Starešina inozemskih časnikarjev v Rimu, petnajst let že dopisnik newyorškega Monitorja za vso Italijo, elegantni in malce osiveli Jurij Faber je sredi svoje neurejene pisarne hitel s pisanjem člankov o preteklosti okrog volitev papeža.

„Izven meja malega srednjeeškega mesta, kot je Vatikan, se svet zvija v žalosti kot žrtev ozračja krize. Še teče naprej oboroževalna tekma med Združenimi državami in Rusijo. Sleherni mesec so na dnevnem redu sovražni poskusi v izvenzemeljskem prostoru. Lakota gospodari na Kitajskem in v Indiji, v jugovzhodnem delu Azije pa se zaostruje boj gverile. Nevihta se zbira nad Afriko in v prestolnicah Iberoamerike dvigajo krvavo zastavo revolucije.“

„Na vseh koncih sveta človek prihaja do spoznanja, da je le žival na prehodu; bori se brezupno za potrditev svojih pravic, za dosego najboljšega na svetu v času

svojega kratkega bivanja na njem. Vsi streme za svojo lastno osebnostjo; vsi so pripravljeni poslušati in slediti preroku, ki jim bo objubil to osebnost.“

Faber je prižgal cigareto, se zleknil na stolu in premišljeval, kar je bil pravkar zapisal: „Vsi streme za svojo lastno osebnostjo.“ Prej ali slej bi itak zahtevali to osebnost. Čudno je pravzaprav bilo, da so posamezniki že toliko let sprejemali nase določenost svoje osebe, se pravi, sprejemali pogoj, pod katerim naj bi nekdo že vnaprej določeno živel. Potem pa na vsem lepem začno dvomiti o tej osebnosti. Pa kaj bi iskal primerov drugod, sam nase pogledj: Jurij Faber, samski, strokovnjak v italijanskih problemih, poznavalec vatikanske politike. Zakaj se torej zdaj, ko je pretolkel že lep kos življenja, čuti prisiljenega zdvomiti nad svojo dosedanjo človeško pojavo? Zakaj ga grize negotovost, odkod dvomi, da ne bi mogel živeti brez Chiare?

Faber je imel svojih petinštirideset let. Že več kot leto dni je preteklo, odkar je začel drezati pri Vatikanskem sodišču, da bi stekel postopek o ničnosti zakona Chiare s Konradom Calitrijem. Tako bi Chiara, ki je postopek začela, bila svobodna in bi se mogla poročiti z njim. A ves postopek se je premikal z obupno počasnostjo. Dasi je bil Faber katolik po rojstvu, sta ga brezosebno ravnanje vatiških funkcionarjev in zadržanje

starčkov, ki so zbor funkcionarjev sestavljali, napolnjevali z zagrenjenostjo.

Chiara mu je bila tolikšna potreba kakor vdihavanje zraka. Mladost in strastnost ženske v Chiara sta ga reševali pred hitrim padcem v praznino starosti in razočaranja. Okrog šest mesecev je bila že njegova ljubimka, a še vedno ga je obhajal strah, da jo bo izgubil, da bo podlegla čarom mlajšega moškega; tako on ne bo nikoli doživel končnega uresničenja svoje ljubezni in tudi ne dočakal obljube rojstva otrok, ki mu bi jih ona lahko dala. Imel je dostop do visokih cerkvenih dostojanstvenikov, a vse te je vezalo spoštovanje do tozadevnih določil: ničesar niso mogli ukreniti njemu v pomoč. Tako je Faber nadaljeval s pisanjem:

„Vatikansko gospodo zanimata samo nesmrtnost in večnost. Pa kljub temu se tem vsega spoštovanja vrednim starčkom dogaja isto kakor vsem vladajočim: čim više se povzpno, tem manj vedo o drobnih silnicah, ki odločajo človeška življenja. Tako na primer nerazpoloženost davčnega iztirjevalca utegne sprožiti revolucijo; ali pa visok krvni pritisk kaj kmalu najbolj plemenitega spravi v otožnost in brezup. Zato je splošna nevarnost, ki so ji podvrženi vsi vladajoči, v tem, da gledajo zgodovino kot skupek velikih splošnosti, ko pa je vendar le vsota milijonov majhnih drobtinic...“ Tega sicer ne bi smel zapisati, saj

je bilo samo veren prikaz njegovega osebnega razpoloženja.

Odrpla so se vrata in vstopila je Chiara. Objel jo je in poljubil, zraven pa v hipu preklel Cerkev in zakonca žene, ki jo je ljubil, oba pa poslal v pekel, ki si ga je našel zanj izmislil.

— — —

Na prvem dnevu zasedanja konklava ni bilo točno v naprej določenega sporeda. Tako so se kardinali mogli po mili volji sestajati in izmenjavati misli z vso obzirnostjo, sprašujoč drug drugega o predsodkih, še ne izrečenih mnenjih in razlogih osebnega značaja. Rinaldi in Leone sta se pridno sukala okrog prelatov, pripravljajoč jih na končni predlog, kajti, ko se bodo enkrat začele volitve in se bodo vsi spustili v boj, bi bilo zelo težko doseči sporazum.

Rinaldi se je razgovarjal s Karlom Cobertom Carlinom, newyorškim nadškofom: medtem sta pila kavo, kakor jo je na ameriški način pripravil kardinalov strežnik. Kava à la italiana je namreč kardinalu povzročala prebavne težave. Carlin je bil visoke postave, zdravih rdečkastih lic, sunkovito je vihtel z rokami in bistro dojemal. Svoje gledanje je povedal odkrito, kakor bankir, kadar noče dovoliti prekočačenja bončnega kredita: „Nočemo niti diplomata niti uradnika, ki bi na svet gledal skozi rimsko

prizmo. Hočemo človeka, ki je potoval po svetu, da, hočemo pa tudi pastirja. Izgubljam namreč zvestobo ljudstva in mislim, da na nas leži vsaj polovica krivde.“

Rinaldi je bil začuden. Carlin je slovel kot eden najbolj podjetnih bankirjev Matere Cerkve in kot predstavnik miselnosti, češ da je mogoče vse slabosti sveta rešiti zgolj z vestno izvedenim, dobro preskrbljenim in plačanim šolskim sistemom, zraven pa z redno nedeljsko pridigo, zabeljeno z udarnostjo. Zato je bilo podžigajoče in hkrati razburjajoče doživetje, ko ga je Rinaldi slišal govoriti o slabostih poklica. Vprašal ga je:

„Zakaj izgubljam na moči?“

„V Združenih državah, menite? Tam zaradi dveh razlogov: napredka in spoštovanja. Nihče nas ne preganja več. Moremo se korajžiti z našo vero, kakor da bi bila znak Rotaryjevcev... in z enakimi ali manjšimi družabnimi posledicami. Pobiramo mesečne prispevke kakor kateri koli klub, vpijemo "dol" s komunisti in v blagajno sv. Petra pošiljamo daleč največje darove. A vse to ni dovolj. Te stvari ne zajamejo src katoliške množice, mladi se začenjajo izmikati našemu vplivu. Ne zaupajo nam več. In mislim,“ je težko dodal, „da sem v veliki meri odgovoren za takšno stanje.“

**Nekaj
življenskih
podatkov
o
sedanjem
papežu**

Janez Krstnik Montini je bil drugi sin odvetnika Jurija Montini in gospe Judite Alghisi. Rodil se je v Concesio, pokrajini Brescia, 2. septembra 1897. Krščen je bil štiri dni pozneje, 30. septembra 1897 v župnijski cerkvi dekana Janeza Fiorini. Škof mons, Jacinto Gaggia ga je 29. maja 1920 v cerkvi Naše Gospe milosti v Bresciji posvetil v duhovika. Drugi dan je imel v isti cerkvi novo mašo. Novembra 1920 je po želji svojega škofa šel v Rim, da bi spopolnil svojo bogoslovno izobrazbo. Bil je tedaj gojenec lombardskega semenišča Gregorijanskega vseučilišča.

Leta 1923, maja, je sprejel diplomatsko službo pri Apostolski nunciaturi v Varšavi. Oktobra v istem letu se je vrnil v Rim in nadaljeval študij v cerkveni akademiji. Leta 1924, oktobra, je dobil redno službo pri državnem tajništvu. Naslednje leto (1925) je postal namestnik državnega tajnika. V istem letu je postal svetovalec italijanske vseučiliške katoliške zveze. Leta 1937 ga je papež Pij XII. določil za tajnikovega namestnika državnega tajništva za izredne zadeve.

Dne 3. novembra 1954 je bil imenovan za nadškofa v Milanu. V škofa ga je posvetil kardinal dekan Tisserant namesto papeža Pija XII., ki je bil tedaj hudo bolan. Dne 6. januarja 1955 je prišel v Milan in prevzel nadškofijo, ki jo je vodil do svoje izvolitve za papeža (21. junija 1963).

PRIHOD V MILAN

Ko je nadškof Montini prišel na most Lambro, ki loči Lombardijo od Emilije, ga je nekdo opozoril: „Prevzvišeni, tukaj se začne ozemlje vaše škofije.“ Mons. Montini je tedaj takoj ustavil avto, stopil iz njega, pokleknil in molil: „Pozdravljena, Kraljica...“ in: „Pri-di, Stvarnik Sveti Duh...“, potem pa vpričo vseh navzočih poljubil zemljo, napojeno z vodo in s snegom. Nato se je dvignil in rekel: „Pojdimo v imenu Gospodovem!“ „V imenu Gospodovem“ je bilo njegovo geslo in njegov program.

Eden izmed rediteljev je pa vi-

del, da se hoče novi nadškof v odprtem avtomobilu peljati v svojo škofijo. Ker pa je zelo deževalo in snežilo, mu je rekel: „Prevzvišeni, nič kaj radi vas ne bomo ubogali, ker tako dežuje.“ Mons. Montini je šaljivo odgovoril: Za nepokorščino boste imeli še dosti časa. Zdaj me pa le ubogajte! O da bi se mi le ne bilo treba bojevati s hujšimi nevihtami!“

PRIŠEL JE V MILAN Z MRZLICO

Ko je nadškof Montini 6. januarja popoldne 1955 prišel v Milan, je imel hudo mrzlico. Prinesel je je s seboj iz Rima. Gotovo je bilo

Sv. oče Pavel VI. v razgovoru z zastopniki vzhodne Cerkve

nekoliko nepremišljeno, da je šel bolan na pot. Vendar je hotel kljub temu spolniti svojo dolžnost. Njegov prihod mora biti slovesen, zmagoslaven ne zaradi njega, ampak zaradi nadškofije, ki je največja v Cerkvi, četudi je slabo vreme. Bil je zoprni mrz in zelo je deževalo in snežilo.

Novi naslednik svetega Ambrozija je preziral slabo vreme, pozabil na gripo in vročino in pot od Svetega Evstorgija do stolnice prevozil v odprtem vozu tako, da je v njem stal. Glavo je imel pokrito s škofovskim klobukom. Ko se je njegov avto počasi pomikal mimo dveh vrst ljudi, ki so stali ob strani, je nadškof Montini ves čas vračal pozdrave množici vernikov, ki so ga navdušeno pozdravljali, in jih blagoslavljal.

Velik trud in mrz sta mu pomnožila vročino, ki jo je imel. Moral bi iti takoj v posteljo in vse druge zadeve odložiti na poznejši čas. Vendar tega ni storil, dokler se ni cerkvenim in državnim oblastem zahvalil za tako prisrčen sprejem.

Bolezen mu je izčrpala telesno moč. Mons. Janez Krstnik Montini se je moral vdati in se iti v Venagono, v kraj, kjer ima nadškofija višja semenišča, zdraviti. Zdravljenje je trajalo en mesec.

NADŠKOF, KARDINAL DELAVCEV

Milan z nadškofijskim sedežem, ki mu ga je zaupal papež Pij XII., je industrijsko mesto in odlična

industrijska pokrajina. Nadškof Montini je vedel, da je več kot 75 odstotkov njegovih duhovnih sinov delavcev.

Ko je prevzel 6. januarja 1955 svoje mesto, je govoril: „Danes se je spolnila ena največjih želja mojega življenja, da morem govoriti pristnim delavcem.“

Da je tako govoril, se nam zdi čudno. Mons. Montini je bil rojen v meščanski družini.

Obiskal je tudi vas svetega Janeza blizu Milana. To rdeče in zelo industrijsko mesto so že tedaj imenovali „italijanski Stalingrad“. Tedaj je izjavil: „Z božjo pomočjo bom vse storil, kar je mogoče, da bom zares nadškof delavcev.“

Nadškof Montini je s svojo prijaznostjo in iskreno ljubeznijo osvojil srca delavcev. Spoznali so, da jih ima resnično rad in da jim samo dobro želi. Zato so že po nekaj mesecih začeli govoriti o njem: „To je naš nadškof!“ Ko pa je bil imenovan tudi za kardinala, so rekli: „To je naš kardinal!“

Da je pridobil delavce, se je moral zanje žrtvovati in veliko trpeti. Kmalu potem, ko je prevzel sedež svetega Ambrozija v Milanu, je šel obiskat neko tovarno zunaj mesta. Hotel je obiskati tudi delavce v tistem delu tovarne, o katerem so govorili, da je posebno nasproten Cerkvi. Ko se je pa nadškof v spremstvu ravnateljev in delovodij približal delavcem v tem tovarniškem oddelku.

so začeli ti delavci glasno žvižgati. Morda so se prav zaradi tega tedaj vsi, ki so spremljali nadškofa, odstranili.

Mons. Montini pa se tega ni ustrašil. Šel je med veliko množico miz in klopi z dvignjenimi in razprostrtimi rokami — kakor bi blagoslavljal — v notranjost teh prostorov in se vedno bolj bližal delavcem. Ti so tedaj, ko so se voditelji dela v tovarni oddaljili, nehali žvižgati in ga začeli molče opazivati. Ko pa je nadškof Montini prišel med nje, so mu začeli prijazno in živahno ploskati. Vzljubili so ga in sprejeli za svojega. Začeli so ponavljati kakor drugi delavci: „To je naš nadškof! To je naš kardinal!“

Leta 1957 je bil v Milanu veliki misijon. Pomožni škof mons. Luigi Oldani pripoveduje, da so tedaj milanski gospodje naročili rediteljem, naj jim tri ure prej pravijo v cerkvi mesto, da bodo mogli poslušati karinala Sirija in Lercara, ki sta bila med 800 govorniki na misijonu. Delavci pa niso hoteli drugih govornikov. Šli so v cerkve, v katerih je govoril njihov nadškof mons. Janez Krstnik Montini.

NI MOGEL SPATI

Mati osebnega tajnika nadškofa Montinija v Milanu, duhovnika Pashala Macchija, je zelo zbolela. Njen sin, duhovnik Pashal jo je hodil v Varese večkrat obiskovat. Nekega dne se je že pozno ponoči vračal. Kardinal Montini je še čul

in ga čakal. Ko je prišel domov, je prišel k njemu in ga vprašal, kako je z njegovo materjo. Rekel mu je, da ni mogel prej zaspati, dokler ni zvedel, kako se počuti njegova mati. Njegov tajnik Macchi se je zelo čudil, da je njegov nadškof toliko časa čul zaradi tega, da je dobil natančno poročilo o stanju bolne matere svojega tajnika.

VEDNO JE TO DELAL

Mons. Luigi Oldani je bil pomožni škof v Milanu. On in tudi drugi duhovniki poveljujejo veliko ljubezen nadškofa Montinija do bolnikov. Dokaz za to so njegovi obiski bolnikov. Toda to ni delal šele potem, ko je postal papež, ampak že tedaj, ko je bil nadškof v Milanu. Pomožni škof Oldani poroča o njem, da je vse petke v postu obiskoval bolnike. Vsi nekdanji bolniki v okolici bazilike svetega Ambrozija se še danes hvaležno spominjajo teh obiskov. Odkar je postal papež, jih ne more več obiskovati.

VZTRAJEN BRALEC KNJIG

Brat Teresio Tomasini, ravnatelj Knjigarne sv. Pavla v Milanu, je slišal nadškofa mons. Montinija govoriti: „Koliko knjig izide danes vsak dan! Človek bi moral imeti mnogo prostega časa in veliko let življenja, da bi mogel vse prebrati.“

Vendar je milanski nadškof Montini prebral veliko knjig, ki

jih je izdala omenjena knjigarna. Dokaz za to je bil za brata Tomasini seznam knjig, ki jih je nadškof Montini vsak mesec naročil po svojem tajniku Pashalu Macchiju za svojo knjižnico.

Ob njegovi selitvi v Milan je zbudilo devet zabojev knjig veliko pozornost. Ti zaboji so se še pomnožili, ko se je selil nazaj v Rim in bil povišan do papeške časti v Cerkvi. Knjige nekaterih pisateljev papež Pavel VI. vse prebere. Med temi so: Jean Guitton, Yves Congar, Bernhard Häring, Rahner in Danielou.

Posebno zaupanje kardinala Montinija je užival pisatelj Jean Guitton. Po njegovem priporočilu ga je papež Janez XXIII. sprejel — prvega izmed neduhovnikov — za opazovalca na zadnjem koncilu. Ko je ta pisatelj izdal knjigo „Cerkev in evangelij“, jo je poslal tako, kakor prej že vse druge svoje knjige, nadškofu in kardinalu Montiniju v Milan. Z obratno pošto se mu je zahvalil zanjo in dostavil, da mu je knjiga zelo všeč in da je porabil vso noč za njeno branje.

Ker kardinal Montini v Milanu ni imel časa brati knjige podnevi, jih je bral ponoči — opolnoči, ob eni, dveh... Posebno se zanima za knjige, ki govoré o Cerkvi in njenih zadevah.

Brat Tomasini zdaj ni več v Milanu, ampak vodi Knjigarno sv.

Pavla v ulici Conciliazione v Rimu, kakih 300 metrov od Vatikana. Osebni tajnik Macchi prihaja vsak mesec v to knjigarno naročat knjige, toda ne več za kardinala Montinija v Milanu, ampak za papeža vesoljne Cerkve.

ANTON, ALI SPIŠ?

Anton Mapelli je bil šofer nadškofa in kardinala Montinija v Milanu. Danes je še voznik njegovega nadslednika v nadškofiji sv. Ambrozija. Ta pripoveduje, da je nadškofu Montiniju pisal kmet iz goratega kraja, da mu je poginil osel. Zato ne more več obdelovati zemlje. Šofer Anton se je najprej prepričal o resnici tega poročila, potem pa mu je po naročilu kardinala Montinija poslal ček za 50.000 lir.

Nadškofu Montiniju se je vedno zelo mudilo. Zato se je rad vozil z veliko mitrostjo, 150, 160 kilometrov na uro, če je bila dobra cesta. Kadar se je šofer obotavljal, ga je vprašal: „Anton, ali spiš?“ Hotel je čimprej priti tja, kamor je bil namenjen.

Nadškof Montini je imel vedno veliko dela in mnogo sprejemov. Zato je skoraj vedno prišel prepozno k avtomobilu. Njegov prednik kardinal Schuster pa je prišel vedno 10 minut pred uro, določeno za odhod. Hotel je potovati varno, mirno in počasi.

Ponesrečena fotografija

Neki župnik v Bruslju je pravkar prišel iz cerkve. Na trgu ugleda družino, ki ni imela nobenega stika z župnijo. Oče se je pripravljaj, da bi fotografiral ženo in otroka. Župnik se približa: „Se vam ne zdi, da bi bila slika lepša, če bi bili še vi zraven?“ Hvaležno sprejmejo. Župnik jih slika, vrne aparat, pozdravi in odide. Komaj se oddalji nekaj metrov, že zasliši, kako nekdo teče za njim. Obrne se. Predenj stopi tista gospa in reče vsa zadihana: „Gospod župnik, moj mali še ni bil krščen. Bi ga hoteli krstiti?“ S tem je bil most vzpostavljen. Beseda je dala besedo, ugotovili so, da tudi zakon ni cerkveno veljaven. Skratka, otrok je bil krščen, zakon urejen. Vse kr-

ščanstvo je stopilo v to družino po majhnem dejanju ljubezni, ki je bilo izvršeno o pravem času in na pravi način. Župnik, ki mi je to pripovedoval, se je na koncu pomenljivo namuznil: „In to vse zaradi ene same fotografije, ki se je povrh še — ponesrečila.“

Vsi mi bi radi bili apostoli. Vsi bi radi kaj storili za božje kraljestvo, za Cerkev. Vsi bi radi pomagali bratom in sestram, da bi bili deležni naše sreče v Kristusu.

Trudimo se za to, molimo za to, včasih tudi kaj poskušamo. Z uspehi pa se ne moremo preveč postavljati.

Razumljivo. Ljudje nočejo besedi. Hočejo dejanja.

— —

Mahatma Gandhi ni bil krščen. Pa je živel bolj krščansko kot marsikateri kristjan. Vsak dan je prebiral evangelij in živel po njem. Hvalil ga je kot najlepšo knjigo na svetu.

Misijonar Stanley Jones opisuje v svoji knjigi „Kristus na indijski cesti“ razgovor, ki ga je imel z Gandijem. Rekel mu je: „Zelo, zelo želim, da bi krščanstvo postalo v Indiji domače, da ne bo gledano kot tuje telo v tujem ljudstvu. Kaj nam svetujete? Kaj naj storimo, da se to omogoči?“ Gandhi mu je odgovoril zelo resno: „Najprej bi svetoval, da bi vsi kristjani začeli živeti med seboj kot Kristus. Drugič svetujem, da svojo vero predstavite v dejanje, ne da bi nasprotovali domači veri ali jo poniževali. Tretjič svetujem, da imate za najbolj važno ljubezen, kajti ljubezen je središče in duša krščanstva.“

— —

Če si ogledamo te tri nasvete, bi mogli reči: prvič ljubezen, drugič ljubezen, tretjič ljubezen...

Isti nasvet je dal tudi koncil: „Posebna oblika apostolata... in za naše čase najprimernejše zunanje znamenje, ki razodeva Kristusa, je pričevanje vsega laikovega življenja, ki izvira iz vere, upanja in ljubezni.“ (O laškem apostolatu 16).

Ljubimo, delajmo dobro, in apostoli bomo. Ne bomo sicer vedeli, kdaj in kako bomo luč drugim. Toda ko bo padla zavesa končne sodbe, bomo videli, kdaj in kje in komu in kako smo bili spodbuda in kažipot k Ljubezni.

~~~~~

Pričevanje krvi

Osamljenost je nalezljiva bolezen 20. stoletja. Ljudje so danes omamljeni od najrazličnejših stvari.

Športni navijači so prevzeti od tega ali onega športnega kluba, omamljeni od tega ali onega nogometaša.

Obiskovalci kinodvoran so omamljeni od te ali one filmske zvezde, od tega ali drugega kovboja.

Možje so omamljeni od tega ali onega tipa avtomobila in žene od te ali druge znamke pralnega stroja.

Dečki so omamljeni od stripov in deklice od sladkarij.

Mladi ljudje so omamljeni od raznih miss in kraljic lepote, stari ljudje pa od brazilske črne kave.

Toda kdo izmed teh ljudi bi bil pripravljen za to, kar ga omamlja. dati življenje? Bi se kdo na primer dal ubiti zato, da bi imel najlepši avto na svetu? Bi katero dekle dalo svojo kri, da bi si s tem pridobila naslov „miss sveta“.

Zgodovina pa govori o ljudeh, ki so bili tako navdušeni za svoj ideal, da so dali življenje zanj. To so bili mučenci.

Lienz (Avstrija)

13. decembra je spolnil 70 let msgr. dr. Jože Jagodic. Rojen je bil na Visokem nad Kranjem, v duhovnika pa je bil posvečen l. 1922. Najprej je bil imenovan na ljubljanski škofiji za tajnika, nato pa za kanclerja. Pomembno je bilo njegovo sodelovanje pri ljubljanski sinodi. Marca 1945 je odšel v begunstvo. L. 1946 je bil iz Rima imenovan za narodnega delegata papeške misije za Avstrijo in Nemčijo za preseljene osebe, begunce in izgnance iz Jugoslavije.

Spisal je knjigo o nadškofu Jegliču, ki jo je izdala celovška Mohorjeva družba.

Msgr. Jagodicu, ki živi in deluje sedaj v Lienzu na Tirolskem v Avstriji, iskreno čestita „Duhovno življenje“.

Celovec

Krščanska kulturna zveza v Celovcu je priredila v nedeljo, 30. novembra, slavnostno proslavo ob 1100-letnici misijonskega dela sv. Cirila in Metoda. Prireditve je bila v veliki dvorani Doma glasbe. Med povabljenimi gosti so bili celovski škof dr. Koestner, mariborska škofa dr. Grmič in dr. Držečnik, iz Trsta msgr. Škerl, iz Ljubljane dr. V. Fajdiga in dr. Perko in drugi.

Za začetek so združeni cerkveni zbori več slovenskih župnij zapeli himno Karantanija, ki jo je spesnila

Milka Hartmanova, uglasbil pa Fr. Cigan. Smisel prireditve je obrazložil predsednik Zveze dr. Erik Prunč. Po drugih pozdravih je imel slavnostni govor dr. Rudolf Graber, škof iz Regensburga, dober poznavalec življenja in dela svetih bratov.

Člani Koroške dijaške zveze so dramatično v recitaciji predstavljali duhovni preobrat, ki je nastal na Moravskem in drugod s prihodom sv. bratov, ki sta učila pravo krščanstvo, polna duha ljubezni in sprave in tudi zvestobe do papeža.

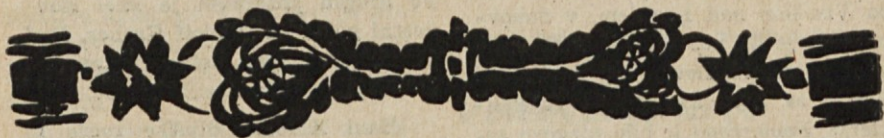
Drugi del prireditve so spolnili pevski cerkveni zbori in zbori slov. srednješolcev in visokošolcev. Zaključil je prireditev skupen nastop vseh vseh zborov, ki so zapeli Hvalnico sv. Cirilu in Metodu pod vodstvom komponista prof. Jožeta Ropitza.

Gorica

Ne praznik Brezmadežne je bila v Katoliškem domu marijanska akademija, ki so jo pripravili skavti in skavtinje ter članice Marijine družbe v Gorici.

**slovinci
po
svetu**

MED NAMI V ARGENTINI

V zadnjem času je bilo med nami v Argentini spet polno novic. Najvažnejše so bile:

Proslava desetletnice smrti škofa dr. Gregorija Rožmana

Bila je v nedeljo, 23. novembra, ob 4 popoldne v Slovenski hiši v Buenos Airesu. Najprej je bila sv. maša, med katero je somaševalo devet slovenskih duhovnikov. Pridigal je msgr. Anton Orehar. Pel je pevski zbor „Gallus“ pod vodstvom g. Tineta Selana. Po sv. maši je bila spominska proslava. Najprej je bil nastop gojencev škofovega zavoda na temo: škof Rožman in domovinska ljubezen, v priredbi g. Marijana Willenparta in s sodelovanjem dekliškega pevskega zbora ge. Geržiničeve. Sledil je prizor g. Mirka Kunčiča „Živo srce“. Izvajali so otroci šole iz Castelarja. Besede škofa Rožmana so recitirale gđc. Terezka Marn, Mimi Debevec, Marija Tomažević in Marija Fink ter Miha Stariha in Marko Fink. Spominski govor je imel g. Marko Fink. Besedo o škofu Rožmanu pa sta še spregovorila ga.

Marjana Marn in g. prof. Pavle Verbič Za konec pa je SPZ „Gallus“ pod vodstvom g. Tineta Selana zapel Premrlovo „Pozdravljena, Mati dobrega sveta“; šijančevo „Tam, kjer teče bistra Zila“ in Maroltovo „Pojdem v Rute“ ter Haendlovo „Alelujo“. — Proslavo je začel in mojstrsko povezoval g. dr. Jože Krivec.

Duhovne vaje

V decembru so bile duhovne vaje za može in žene. Bile so dva dni: v soboto in nedeljo. Za žene so bile 13. in 14.; za može pa 20. in 21. Oboje je uspešno vodil g. Franc Sodja, C M. Žena je prišlo 127, mož pa 103. Skupaj torej 230, kar je vsekakor razveseljiva številka.

Božični prazniki

Osrednja slovenska polnočnica je bila v Slovenski hiši v Buenos Airesu. Zbralo se je okrog tisoč rojakov. Sv. mašo je daroval msgr. Anton Orehar. V pridigi je vsem voščil blagoslovljene praznike. Med sv. mašo je pel SPZ „Gallus“ pod vodstvom g. Selana Tineta. Na božični

večer pa je bil v Slomškovem domu lepo uprizorjen „Slovenski božič“. Sv. mašo, med katero je pel ramoški cerkveni zbor pod vodstvom g. Čamernika, je daroval msgr. Anton Orehar. Odrski prikaz „Rojstvo“ pa je vsem nudil lepo doživetje.

Ravnatelj Ivan Prijatelj — umrl

V soboto, 20. decembra, je izpolnil 80 let svojega življenja g. Ivan Prijatelj, oče duhovnika dr. Frančka in redovnice-karmeličanke s. Vere Marije. Naslednje jutro je bila v karmeličanskem samostanu v Buenos Airesu zahvalna sv. maša, zvečer pa je mirno izdihnil. Pogrebno sv. mašo je ob navzočnosti več duhovnikov in ostalih rojakov opravil msgr. Orehar.

Rajni se je rodil 20. decembra 1889 na Gori pri Sodražici. Kot pro-

fesor je poučeval v Kočevju in v Mariboru. Leta 1939 je postal ravnatelj drž. učiteljskega v Ljubljani. Begunska leta je preživel v Monigu, Serviglianu in Senigalliji v Italiji, kjer je vzorno vodil osnovno in srednjo šolo. V Argentini je prvo desetletje živahno vodil Slov. kat. akad. starešinstvo in vneto sodeloval pri gradnji Slovenske hiše. Naj mu bo Bog bogat plačnik!

Obisk svetega Miklavža

Miklavževanje je med nami zelo priljubljeno. Izredno lepo so ga pripravili fantje in dekleta združeni v SFZ in SDO. Za šolske in predšolske otroke pa je bil v Buenos Airesu, v Carapachayu, v Ramos Mejiji, v San Justu, v San Martinu in v Slovenski vasi ter v Moronu.

Prizor iz proslave ob desetletnici smrti škofa dr. Gregorija Rožmana

SVETOVNE NOVICE

Kanada

„Duhovniška konferenca zahodne Kanade“ je društvo, ki povezuje 370 od 1800 duhovnikov, ki delujejo v zahodnem delu dežele. Društvo je poslalo vsem članom primerek znanih izjav kard. Suenensa. 200 članov je odgovorilo, da se povsem sklada z zadržanjem in izjavami Suenensa, 6 se jih je pa izrazilo proti. Suenensove izjave še vedno krožijo med klerom dežele.

Nemčija

Kardinal Alfrink, nadškof iz Utrechta, je v razgovoru z nemškom tednikom „Publik“ izjavil, da bi bil zelo važen sestanek tistih evropskih škofovskih konferenc, ki imajo podobne probleme, čeprav bi bil zaželen tudi sestanek škofovskih konferenc vse Evrope. Povedal je tudi, da je kard. Doepfner že pristal na bližnje sestanke nemških in holandskih škofovskih komisij.

Anglija

Med prvo ekumensko konferenco, ki so jo organizirali Britanski svet cerkva, Konferenca britanskih misijonskih družb in Katoliška narodna komisija „Pravičnost in mir“, je 200 škofov, klerikov in laikov predlagalo, da bi različne cerkve dežele ustanovile poseben fond za pomoč razvoja in vložile vanj od sedaj pa do konca 1972 pet odstotkov svojih dohodkov. Vsi navzoči so tudi enoglasno sklenili, da bodo prosili vse kristjane, da bi darovali en odstotek svojih dohodkov za razvoj.

Belgija

Glavni misijonski redovi in kongregacije na Flamskem so odločili, da bodo združili misijonske revije in glasila v eno samo revijo. Z letošnjim januarjem je izšla prva mesečna številka. Enako so že ukrenili v Franciji, v zahodni Nemčiji in na Holandskem.

Japonska

Na Japonskem so izdali edinstveno enciklopedijo o delu 2. vatikanskega cerkvenega zbora. Obsega 7 knjig s skoraj 5.000 stranmi. Strokovnjaki menijo, da je najbrž najbolj skrbno delo te vrste na vsem svetu. Delo je sad 3-letnega dela skupine 35 izvedencev, od katerih je 21 Japonec. Enciklopedija upošteva japonsko mentaliteto in bo služila japonskim razumnikom za razumevanje koncilskega dela.

Zahodne Nemčija

V Friburgu je bilo ustanovljeno mednarodno središče diakonata. To središče, ki bo delovalo na ekumenski bazi, je objavilo, da je trenutno na svetu 49 diakonov, ki so zvečine poročni.

Vietnam

Saigonski nadškof, msgr. Nguyen van Binh, in škofiz Da-Nanga, msgr. Ngoc Chi, sta sredi novembra prebila en teden v Parizu z upanjem, da bi zbrala vse 4 delegacije na pariški mirovni konferenci in da bi razpravljali o mirovnem načrtu. Vendar nista uspela. Saigonska delegacija jih je lepo sprejela, hanojska pa le zasebno.

Vatikan

Ko je 17. novembra sprejel papež Pavel VI. devet severnoameriških gubernatorjev, je izrazil upanje, da bi se pariška pogajanja glede Viet-

nama končala kmalu. Dejal je tudi, da Amerikanci ne smejo opehariti glede zaupanja svojih zaveznikov in morajo braniti pravico Vietnamcev do lastne samoodločitve. Dostavil pa je tudi: „Ljudje se ne morejo ljubiti z napadalnim orožjem v rokah. Dajati revnim deželam orožje namesto prehrane je podobno, kot če bi jim dali namesto kruha kamen in namesto rib škorprijone.“

Rodezija

5 katoliških škofov je obenem s protestantskimi voditelji javno obsodilo novo ustavo, ki je bila objavljena. Že v juniju so se rodezijski škofje obrnili s pozivom na svoje somišljenike, ko je bilo besedilo nove ustave dano na referendum. „To besedilo,“ so napisali v pastirskem pismu, „je bilo sestavljeno s premišljenim namenom, da bi zagotovilo trajno oblast enega dela prebivalstva nad drugim, to pa pe nespravljivo z božjo postavo.“

Velika Britanija

Lordska zbornica je 13. novembra odobrila novi zakonski osnutek glede razporoke. Ta osnutek predvideva, da bo mogel zakonski par doseči razporoko po medsebojnem pristanku po 2 letih ločitve in po zahtevi enega izmed zakoncev po 5 letih ločitve. Drugi motivi ločitve so: daljši zapor, umsko obolenje ali brezumno zadržanje sozakonca.

novice iz SLOVENIJE

„Družina“ ima novega urednika

Slovenski verski štirinajstdnevnik, ki izhaja na 12 straneh, ima novega odgovornega urednika. Na to mesto je bil imenovan ljubljanski pomožni škof, dr. Stanko Lenič. List izdajajo slovenski škofje.

Sattnerjevo „Assumptio“

je v nedeljo, 7. decembra ob 20. uri v cerkvi sv. Terezije na Kodeljevem izvajal domači zbor z orkestrom ljubljanske opere.

Novo na Kodeljevem v Ljubljani

Edino slovensko svetišče Male Cvetke bo po več kot 30 letih dobilo tudi svojo dokončno zunanjo podobo. Tlak, barvasta okna in predvsem veličastni prezbiterij s kipom sv. Terezike že vabijo njene številne častilce od blizu in daleč. Lansko leto za god svetnice so se lotili tudi zunanjščine. Ob podpori župljanov in častilcev Male Cvetke iz vse Slovenije upajo, da bo že za njen praznik v letošnjem letu zunanost svetišča krasil 30 m visok zvonik in nadstrešek s štirimi stebri pred glavnim vhodom.

Jubilej bogoslovne fakultete

Proslava 50-letnice slovenske Bogoslovne fakultete v Ljubljani bo v zadnjih dneh januarja 1970. Dekan fakultete je sedaj prelat dr. Vilko Fajdiga.

Zlato polje nad Lukovico

V nedeljo, 9. novembra, je bila na Zlatem polju nad Lukovico po dolgih letih izredna slovesnost. Tega dne je namreč škof dr. Lenič posvetil nove zvonove v še ne dokončani župnijski cerkvi.

V pridigi je škof želel, naj bi novi zvonovi prepevali mnogo let v miru in zdravju, da bi vabili k božji službi. Naj bi farani ne preslišali te pesmi zvonov, da bi vsakemu lahko zvonili k večnemu počitku. Včasih namreč pridejo užaloščeni domači na škofijo prosit za krščanski pogreb in zvonjenje. Ako je, žal, rajni v življenju premalo upošteval cerkvene predpise in vabilo zvonov, po cerkvenih zakonih škof njihovim prošnjam ne sme ugoditi.

NA PLAŽI

Blagoslovi morje, Gospod; predvsem pa blagoslovi tiste, ki prihajajo tja, da bi iskali počitka in razvedrila; ti le redko iščajo Tebe, toda morajo Te tam najti.

Blagoslovi naše plaže, s katerih odhajajo mladi fantje in dekleta manj čisti, kot so prišli.

Na morju iščejo zabave, tam iščejo telesnega zdravja; treba pa je najti Tebe.

Nihče ne gre na plažo, da bi našel Tebe, Gospod... Mnogo se jih tam odvrne od Tebe; nekateri pa Te tam tudi najdejo.

In vendar se Tvoja prisotnost zrcali v zlatu sipin in v neskončnosti morja.

Bolj kot kjerkoli drugod bi Te morali najti tam, zakaj morje... veliko, brezmejno morje nas spominja s svojo neizmernostjo na neskončnost.

Morje je ustvarjeno za premišljevanje, ki vodi k Tebi. Toda kdo na naših hrupnih plažah poleti sploh še premišljuje? Kdo sploh še opazuje morje?

Naša Gospa morja, zaščitnica ponižnih in čistih, naše plaže zelo potrebujejo Tvojega varstva...

Gospod, blagoslovi jih, vse tiste, ki prihajajo iskat počitka ob morju in razvedrila...

Ob vznožju Tvojega oltarja, ob Tvoji sveti mizi, se bodo Tvoji spoznali. Blagoslovi jih. Gospod.

Toda tudi drugi so; kaj naj storimo, da se jih bo dotaknila Tvoja prisotnost? Gospod, mi sami moramo živeti na plaži še bolj povezani s Teboj.

Še bolj povezani s Teboj zaradi sebe in zaradi drugih.

Jacques Leclercq

Testament apostola latinske Amerike

1

„Zagovarjajte Cerkev s pričevanjem vašega življenja. Najhujši sovražnik Cerkve so slabi katoličani.

2

Branite Cerkev s celotnim krščanskim prepričanjem. Zato moramo vedno globlje spoznavati resnice.

3

Branite Cerkev tako, da branite družino. Moderno pojmovanje je družini sovražno.

4

Zaprte vrata tistemu in takemu govorjenju, gledanju, branju, zabavi in modi, ki ruši človekovo dostojanstvo.

5

Širite Cerkev z apostolatom. Ljubite jo in prizadevajte si, da jo bodo ljubili tudi tisti, ki z vami skupaj delajo, trpijo in živijo.

6

Molitev je glas Kristusove neveste, Cerkve. Njen zven sega do Boga. Duhovniki in verniki se trudite, da bo cerkveno bogoslužje našlo sebi primerno mesto sredi krščanskega življenja.

7

Laični apostolat je velika nujnost našega časa. Svet potrebuje veliko in svetih duhovnikov, pa tudi veliko in apostolskih laikov. Vsak je v svojem okolju težko nadomestljiv.

8

Danes Cerkev trpi zaradi posebno boleče rane: delavci so se oddaljili od Cerkve. Kako doseči popravek? Cerkev ima bogat socialni nauk: pogumno ga oznanjujte in odločno izvajajte.

9

V otrocih glejte neprecenljiv dar. Vzgajajte jih krščansko. Vaši domovi naj bodo svetišča molitve in šole življenja.

10

Te besede je napisal msgr. Larrain, škof v Talca (Čile) in predsednik CELAM-a (Južnoameriških škofovskih konferenc) malo pred svojo smrtjo zaradi prometne nesreče leta 1966.

„Duhovno življenje“

je slovenski verski mesečnik, ki ga izdaja konzorcij (msgr. Anton Orehar); urejuje uredniški odber.

Editor responsable: msgr. Antonio Orehar, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires.

Registro de la Propiedad Intelectual No. 843.966.

Tiska Vilko s. r. l., Estados Unidos 425, Bs. Aires, Argentina

Poverjeniki:

ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires.

ZDA: Rev. Julij Slapšak, 6019 Glass Ave., Cleveland, Ohio 44103, USA.

Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA.

KANADA: Ivan Marn, 131, Treeview Drive, Toronto 14, Ontario, Canada.

TRST: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia.

ITALIJA: Zora Piščanec, Riva Piazzutta 18, Gorizia, Italia.

AVSTRIJA: Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

Naročnina:

Celotna naročnina v **Argentini** in obmejnih državah znaša pesov ley 18.188 27.—; v **ZDA** in **Kanadi** 7 dolarjev; v **Avstriji** 125 šilingov; v **Italiji** 2.800 lir; drugje protivrednost dolarja.

Denarna nakazila na naslov:

Antonio Orehar, Ramón Falcón 4158, Bs. Aires, Argentina

NASLOVNA STRAN „Duhovnega življenja“ in „Božjih stezic“: Hotimir Gorazd

DUHOVNO ŽIVLJENJE